Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2027-2029

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

SISÄLTÖ

Johdanto ... 2
Johtajan katsaus ... 2
Strategian pitkän aikavälin tavoitteet ... 4
Sektoreiden katsaus ... 7
Sote-professiojohtajien katsaus ... 10
Talousarvion yleisperustelut ... 11
Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys ... 11
Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit ... 12
Alijäämän kattamista koskevat toimenpiteet ... 13
Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta sekä tilivelvolliset ... 13
Käyttötalous ... 16
Palveluluokkakohtaiset nettokustannukset ... 20
Koti- ja asumispalvelut ... 23
Kuntoutus ja psykososiaaliset palvelut ... 27
Sosiaali- ja terveyskeskus ... 33
Sairaalapalvelut ... 37
Resurssikeskus ... 40
Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus ... 42
Aluehallinto ... 45
Pelastuslaitos ... 47
Tuloslaskelmaosa ... 49
Taselaskelma ... 50
Investointiosa ... 51
Rahoitusosa ... 56

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Johdanto

Talousarvio, taloussuunnitelma ja toimintasuunnitelma on laadittu tavoitteineen, mittareineen, riskeineen ja toimenpiteineen. Toimenpiteet on käyty läpi riskikartoitusten ja palvelujen riittävyyden arvioinnin avulla.

Hyvinvointialueen strategia, palveluverkkosuunnitelma, toimenpiteet toiminnan sopeuttamiseksi rahoitustasoon sekä valtiovarainministeriön rahoituslinjaukset muodostavat talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028–2029 perustan.

Hyvinvointialueen talousarvion pohjana ovat ne organisaatio- ja johtamismallit, jotka rakennettiin toiminnan suunnittelun aikana. Talousarvion pienin taso ovat tulosyksiköt, seuraavana ovat tulosalueet ja korkeimmalla tasolla on kahdeksan toimialaa.

Talousarvioon 2027 ja taloussuunnitelmaan 2028–2029 sisältyy kumulatiivisesti yhteensä n. 37 miljoonan euron sopeutustavoite. Vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelma muodostavat taloudelliset raamit ja talouden edellytykset Pohjanmaan hyvinvointialueen toiminnalle vuodeksi 2027, mutta myös tuleviksi vuosiksi. Rahoituksen ja sopeuttamis- ja kehittämisohjelman asettamien raamien pohjalta vuodelle 2027 on osoitettu 7,5 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 osoitetaan 29 miljoonaa euroa.

Johtajan katsaus

Pohjanmaan väestön lähtökohdat hyvinvoivaan, terveeseen ja turvalliseen elämään ovat hyvät. Sosiaalisesta hyvinvoinnista kertoo muun muassa se, että alkoholiin liittyvä kuolleisuus on alhaisella tasolla ja asumistuen tarve on muuta maata vähäisempää. Hyvän yleiskuvan rinnalla väestön hyvinvoinnissa on kuitenkin tunnistettavissa selkeitä haasteita. Terveyserot sukupuolten ja eri tuloryhmien välillä ovat merkittäviä, ylipaino on lisääntynyt ja fyysinen kunto heikentynyt. Myös tapaturmiin ja vammoihin liittyvän hoidon tarve korostuu.

Hyvinvoinnin myönteisen kehityksen vahvistaminen edellyttää pitkäjänteistä ennaltaehkäisevää ja terveyttä edistävää työtä sekä hyvinvointierojen kaventamista. Keskeisiä painopisteitä strategiassamme ovat väestön toimintakyvyn ja terveellisten elintapojen edistäminen, osallisuuden, yhteisöllisyyden ja psyykkisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä arjen turvallisuuden lisääminen. Samalla palvelujemme tulee olla helposti saavutettavia ja oikea-aikaisia. Kehittämällä digitaalisia palvelluita, neuvontaa ja palveluohjausta sekä sujuvia palveluprosesseja voimme parantaa asukkaiden mahdollisuuksia saada tarvitsemansa tuki ilman tarpeettomia jonoja ja odotusaikoja.

Visiomme on, että väestömme on Suomen hyvinvoivin ja toimintakykyisin. Saavutamme sen työskentelemällä yhdessä - turvallisuutta luoden, vastuullisesti, luottamusta vahvistaen ja ihmiseltä ihmiselle. Viidentenä toimintavuotenamme jatkamme aluevaltuuston hyväksymän strategian toteuttamista. Arvoa tuottavaa palvelua ja hoitoa kaiken ikäisille, meillä on Suomen paras hyvinvointitiimi, resurssit käytetään vaikuttavasti ja turvallisuutemme ja laatumme on Pohjoismaiden huippua. Strategian ohjelmatyö on edennyt suunnitellusti. Jokaisella strategiaohjelmalla on johtoryhmätasoinen omistaja, joka varmistaa oman kokonaisuutensa osalta, että kokonaisuus etenee strategian tavoitteiden mukaisesti. Strategiaohjelmat jakautuvat lukuisiin alaohjelmiin ja työryhmiin, joihin henkilöstömme osallistuu. Koemme tärkeäksi, että jokainen hyvinvointitiimimme kuuluva, eli henkilöstömme jäsen, voi kokea osallistuvansa strategisesti tulokselliseen työhön. Näin varmistamme myös, että strategiassa asetetut tavoitteet saavutetaan yhdessä, läpi hyvinvointialueemme. Strategiaohjelmatyön lisäksi strategian toteutuminen varmistetaan koko organisaation kattavalla toimintasuunnitelmatyöllä; jokainen tulosyksikkö, tulosalue ja toimiala rakentaa strategian mukaisen toimintasuunnitelman ja seuraa sen toteutumista. Toimintasuunnitelmassa kukin yksikkö asettaa itselleen seuraavalle vuodelle strategian toteutumista tukevat keskeiset tavoitteet, mittarit ja toimenpiteet.

Keskeinen koko toimintaa läpileikkaava tavoitteemme on vahvistaa väestön luottamusta ja edelleen parantaa palveluiden saatavuutta. Samalla tasapainotamme taloutta, että voimme varmistaa itsehallinnollisen

hyvinvointialueen Pohjanmaalla tulevaisuudessakin. Tätä varten tulemme vuoden aikana valmistelemaan tulevaisuus- ja kehittämisohjelma 2.0, jonka pohjalta myös voimme tarvittaessa hakea uutta lisäaikaa talouden tasapainottamiseen.

THL tuore asiantuntija-arvio osoittaa, että olemme edenneet oikeaan suuntaan talouden tasapainottamisessa ja palvelurakenteen uudistamisessa. THL kannustaa jatkamaan palvelurakenteen keventämistä, vahvistamaan palvelujen integraatiota sekä hyödyntämään entistä paremmin tiedolla johtamisen mahdollisuuksia.

Strategian linjausten lisäksi laatujärjestelmän kehittämissuositukset ohjaavat toimintamme kehittämistä. Laadunhallinnassa kiinnitämme huomiota erityisesti siihen, että kehitämme niitä asioita, joissa omavalvonnassa havaitaan poikkeamia. Laadun ja turvallisuuden edistäminen perustuu ennakoivaan ja systemaattiseen riskienhallintaan. Tunnistamalla toimintaympäristön muutokset, riskit ja kehittämistarpeet ajoissa pystymme kohdentamaan toimenpiteitä ennakoivasti ja varmistamaan toiminnan laadun ja turvallisuuden.

Pyrimme kiinnittämään erityistä huomiota mahdollisimman siilottomaan toimintaan. Työ sosiaalihuollon, terveydenhuollon ja pelastustoimen integraation parantamiseksi jatkuu. Vahvistamme moniammatillista, toimialat ylittävää yhteistyötä kaikilla palvelutasoilla. Varmistamme, että kaikissa palveluprosesseissa henkilöstöllämme on tarvittavat edellytykset työskennellä asiakkaan tarpeet edellä.

Haluamme kehittää Pohjanmaan hyvinvointialuetta myös hyvänä työnantajana. Tätä toteutetaan henkilöstöohjelmamme kautta. Sen toimeenpano on alkanut jo vuonna 2026 esimerkiksi työhyvinvoinnin panostuksina. Vuoden 2027 aikana suunnitellaan ohjelman toimeenpano vaiheittain vuoteen 2029 saakka.

Hyvinvointialueemme tulevaisuuden kannalta merkittäviä kokonaisuuksia, joita vuoden 2027 aikana edistämme, ovat Huutoniemen alueen kehittäminen sekä sote-hotellin edistäminen. Ratkaisuissa tulee huomioida alueen pitkän aikavälin kehittämismahdollisuudet, hyvinvointialueen palveluverkon tarpeet, tilojen tarkoituksenmukainen käyttö sekä palvelujen saavutettavuus. Tavoitteena on edistää ratkaisuja, jotka ovat sekä toiminnallisesti että taloudellisesti kestäviä.

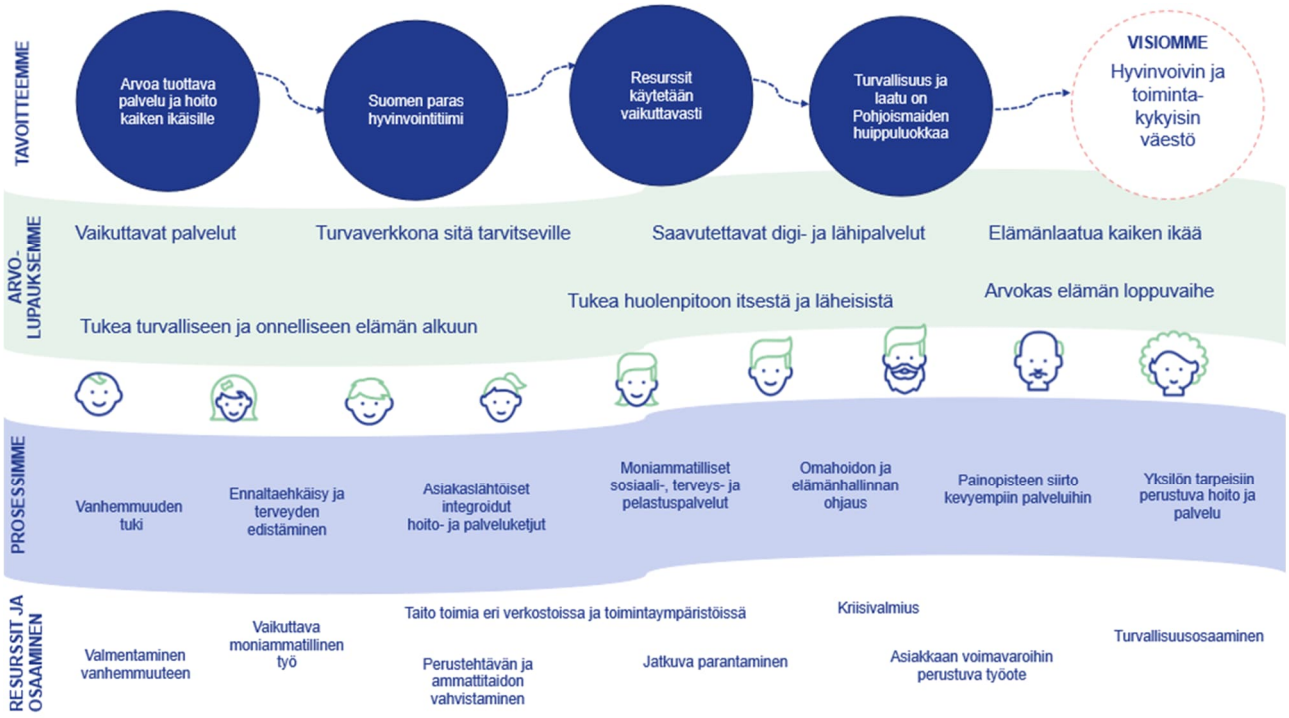
Vuosi 2027 on merkityksellinen, koska eduskuntavaaleissa valitaan jälleen uudet päättäjät valtakunnan politiikkaan. Pohjanmaan hyvinvointialue pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan siihen, että hallitusohjelmassa huomioidaan Pohjanmaalle tärkeitä asioita, jotta tulevaisuudessakin voimme varmistaa palvelut alueen väestölle.

Tulevina vuosina tarvitsemme edelleen päätöksiä, joilla sopeutamme toimintaamme ja kulurakennettamme vastaamaan saamaamme rahoitusta. Muutosten keskellä on tärkeää ylläpitää ja vahvistaa yhteistyötä sidosryhmiemme kanssa, ja yhteistyön kautta löytää uusita tapoja tukea terveyttä, toimintakykyä, turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä, joka on alueemme vahvuus. Pohjanmaalla on paljon osaamista, aktiivisia yhteisöjä ja halua tehdä yhdessä. Yhteisin voimavaroin voimme aidosti edetä kohti visiomme mukaista Suomen hyvinvoivinta ja toimintakykyisintä väestöä.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Strategian pitkän aikavälin tavoitteet

Mittari	Lähtötilanne	Tavoitetaso	Toimenpiteet
1. Arvoa tuottava hoito ja palvelu kaikenikäisille			
Vaikuttavuusmittarit (kehitystyön alla)			Saatavuuden ja asiakasvirtauksen parantaminen digipalveluita, puhelinpalveluita ja kivijalkapalveluita kehittämällä Omatiimimallin laajentaminen Vahvistaa lasten, nuorten ja perheiden palveluja Laaja-alaisen yhteistyön ja palvelukettujen kehittäminen kuntien, yritysten, kolmannen sektorin toimijoiden ja muiden hyvinvointialueiden kanssa
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä	92 %	94 %	
Sairastavuusindeksi	Kolmen parhaan joukossa	Suomen matalin	
Mielenterveyden ja käyttäytymishäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34 vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	Kolmea parasta heikompi, mutta parempi kuin maan keskiarvo	Kolmen parhaan joukossa	
Elintapaneuvonnan toteutuminen tyypin 2 diabetesriskissä oleville	11 %	>= 50 %	
AUDIT, AUDIT-C Alkoholinkäytön mini-intervention toteutuminen	20 %	>= 50 %	
Puhelin/digi saavutettavuus -HTA puhelujen vasteaika, min - Digivastaanoton sh chatin vasteaika, min	Puhelu, 23 min Chat, 18 min	Puhelu, 13 min Chat, 10 min	
Erikoissairaanhoito, Hoitoa odottavat	8 % > 180 vrk	100 % hoitotakuun piirissä	
Perusterveydenhuolto, % hoitoonpääsykäynneistä	0-22-vuotiaat: 98 % 0-14 vrk Yli 23-vuotiaat: 93 % 0-14 vrk	100 % 7 vrk:n sisällä	
Suun terveydenhuolto, % hoitoonpääsykäynneistä	0-22-vuotiaat: 81 % < 3 kk Yli 23-vuotiaat: 91 % < 6 kk	100 % hoitotakuun piirissä	
Lakisääteisen 3 kk:n kuluessa valmistuneet lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnit, %	47 %	100 % lakisääteinen käsittelyaika	
Hyvinvointialueille osoitettujen toimeentulotukihakemusten käsittely 7 arkipäivän kuluessa, % hakemuksista	98 %	100 % lakisääteinen käsittelyaika	
Odotusaika ikääntyneiden ympärivuorokautiseen palveluasumiseen < 3 kk	2,5 kk	100 % hoitotakuun piirissä	

Mittari	Lähtötilanne	Tavoitetaso	Toimenpiteet
2. Suomen paras hyvinvointitiimi			
Henkilöstön suositteluindeksi (eNPS)	9	> 50	Valmentavan ja vaikuttavan toiminnan johtamisen kehittäminen Henkilöstön vaikuttavuusosaamisen lisääminen Lisätään henkilöstön mahdollisuuksia vaikuttaa
Henkilöstön vaihtuvuus	5,2 %	<= 7 %	
Sairauspoissaolot	5,5 %	<5 %	
Työhyvinvointikysely	Kaikilla työterveyslaitoksen hyvinvointikyselyn osa-alueilla kansallisesti keskitasoa parempi	Kaikilla työterveyslaitoksen hyvinvointikyselyn osa-alueilla kansallisesti keskitasoa parempi	
Innovaatio- ja tutkimusmäärä: JUFO1 JUFO2 JUFO3	JUFO1: 0 JUFO2: 0 JUFO3: 0	JUFO1: > 45/v JUFO2: >10/v JUFO3: >= 4/v	Tutkimus-, kehittämis-, koulutus-, innovaatio- ja osaamistoiminnan (TKKIO) kehittäminen
3. Resurssit käytetään vaikuttavasti			
Tilavuokriin käytettävä % osuus kokonaisuudesta	5,3 %	< 4,8 %	Palveluiden verkoston kehittäminen, painopisteen siirtäminen raskaammista kevyempiin palveluihin Vähähyötyisestä toiminnasta luopuminen: henkilötyön tuottavuuden ja vaikuttavuuden arviointimallin luominen Tietojohtamisen ja tiedon tuottamisen kehittäminen Potilashotellimallin kehittäminen ja käyttöönotto
Palkkoihin käytettävä % osuus	49,6 %	< 50 %	
Digitaalinen asiointi korvasi vähintään yhden perinteisen käynnin, (%) digitaalisia palveluita käyttäneistä	Keskitason ja neljän huonoimman välillä	Maan keskitaso tai parempi	
Asiakaspalvelujen ostot (kehitystyön alla)			
Kestävän kehityksen mittarit (kehitystyön alla)			
4. Turvallisuus ja laatu Pohjoismaiden huippua			
Sertifioitu organisaatio	Kyllä	Kyllä	Ennakoivan riskienhallinnan edelläkävijyyden varmistaminen Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen toiminnan jatkuvuuden varmistaminen Valmiuden ja varautumisen kehittäminen Turvallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistävien toimenpiteiden jalkauttaminen
Asiakastyytyväisyys (NPS)	71	60	
Kansallisten asiakas- ja potilasturvallisuusmittareiden käyttöaste Pohjanmaan hyvinvointialueella (päivittyy vuosittain)	Mittarit ovat laajasti käytössä (yli 80%)	Mittarit ovat laajasti käytössä (yli 80%)	
Pohjanmaan hva:n asiakas- ja potilasturvallisuuden tulosten sijoittuminen kansallisessa vertailussa (päivittyy vuosittain)	Sijoitumme valtakunnallisessa vertailussa keskitasolle	Yli valtakunnallisen keskiarvo-tason	
Työturvallisuusilmoitukset (kehitystyön alla)			

Sektoreiden katsaus

Katsaus sektorijohtaja lapset, nuoret ja perheet

Pohjanmaan lapsilla ja nuorilla on yleisesti ottaen hyvät edellytykset hyvinvoinnille, mutta erot ovat merkittäviä yksilötasolla. Mielenterveysongelmat, ylipaino ja heikko fyysinen toimintakyky ovat jatkuvia haasteita, ja myös perheiden taloudelliset vaikeudet vaikuttavat lasten arkeen. Nuorten tulevaisuudenuskoa on vahvistettava ja huoltajia tuettava voimakkaammin vanhemmuudessa ja roolissa, joka heillä on lasten perusturvallisuuden ja toimivien rutiinien luomisessa.

Vuoden aikana kehitetään universaaleja ja ehkäiseviä palveluita perhekeskustoiminnan, neuvolatoiminnan ja opiskeluhuollon avulla yhdessä varhaiskasvatuksen, koulutuksen järjestäjien, kuntien muun toiminnan, kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa. Painopiste on psyykkisessä hyvinvoinnissa, vanhemmuudessa, fyysisessä toimintakyvyssä ja terveellisissä elintavoissa sekä turvallisessa kasvuympäristössä. Digitaalisia yhteydenottotapoja ja palveluja kehitetään osana palvelukokonaisuutta. Yhdessä Pohjanmaan kuntien kanssa päätetään, voisiko Planet Youth - toimintamalli toimia kehyksenä ehkäisevän ja terveyttä edistävän työn kehittämiselle lasten ja nuorten lähiympäristössä.

Hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien toimintojen osalta toimiala keskittyy vuonna 2027 jatkamaan varhaisen tuen ja perustason palvelujen vahvistamista ja kehittämään samalla palveluprosesseja niin, että raskaampien palvelujen tarve vähenee. Hoitoa ja palvelua annetaan entistä enemmän lähellä lapsen ja perheen arkea. Avoimia ja puoliavoimia hoitomuotoja kehitetään vaihtoehtona ympärivuorokautiselle hoidolle ja palveluille. Resurssien jakoa on muutettava asteittain väestörakenteen ja palvelutarpeiden muuttuessa.

Erityinen painopiste toiminnassa on lasten ja nuorten mielenterveys. Perustason mielenterveyspalveluja sekä opiskeluhuollon, muun sosiaali- ja perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välistä työnjakoa selkeytetään. Jatkamme työtä seuraavien asioiden parissa: yhteiset asiakaskäynnit ja konsultaatiot, lapsi- ja nuorisotiimit sekä psykososiaalisten menetelmien yhteensovittaminen ja niiden osuuden selkeyttäminen terapiatakuussa. Päihteitä käyttävien alaikäisten palveluja kehitetään myös edelleen.

Sosiaalihuollon palvelukokonaisuutta on kehitettävä edelleen niin, että perheet saavat oikeanlaista tukea nopeammin, ilman turhia siirtymiä eri palvelujen välillä. Kehitystä tuetaan myös sosiaalihuollon lainsäädäntöön tehtävällä muutoksella. Sen tavoitteena on muun muassa vähentää sellaisia lainsäädännöllisiä rajoja, jotka ovat aiheuttaneet päällekkäisiä arviointeja ja hidastaneet prosesseja. Tämä merkitsee sitä, että vuoden 2027 aikana on tarpeen tarkastella työnjakoa, osaamista ja palveluprosesseja lasten ja perheiden sosiaalihuollon peruspalveluissa kuten myös lastensuojelun ja vaativien vammaispalvelujen täyttämissä erityistarpeissa. Toimialalla on myös jatkettava terveydenhuollon ja muiden toimijoiden välisen yhteistyön selkeyttämistä.

Vuoden 2027 seurannassa keskitytään palvelujen saatavuuteen ja lakisääteisiin määräaikoihin, terapiatakuun toteuttamiseen, palveluprosessien kehittämiseen ja vastuunjakoon sekä yhteisten toimintamallien käyttöönottoon. Lisäksi seurataan, siirtyykö painopiste varhaiseen tukeen, perustason palveluihin ja avoimempiin palvelumuotoihin sekä käytetäänkö toimialan resursseja tarkoituksenmukaisemmin.

Katsaus sektorijohtaja työikäiset

Pohjanmaan hyvinvointialueen työikäisten väestön hyvinvointi on monella mittarilla hyvällä tasolla. Alueen työikäisten määrä kasvaa edelleen, työllisyysaste kuuluu maan korkeimpiin, koulutuksen ulkopuolelle jäävien nuorten osuus on valtakunnallisesti alhainen ja työikäisten terveelliset elintavat ovat keskimäärin hyvällä tasolla. Myös yhteisöllisyys, aktiivinen yhdistystoiminta sekä kuntien monipuoliset harrastus- ja kulttuurimahdollisuudet tukevat väestön hyvinvointia ja osallisuutta. Samanaikaisesti alueen väestörakenne, kansainvälistyminen ja muuttuva työelämä luovat uusia mahdollisuuksia sekä asettavat uusia vaatimuksia palvelujärjestelmälle.

Työikäisten määrän ennustetaan kasvavan myös tulevina vuosina erityisesti työperäisen maahanmuuton ansiosta. Tämä vahvistaa alueen elinvoimaa, työvoiman saatavuutta ja taloudellista kestävyyttä. Samalla väestön monimuotoistuminen lisää tarvetta saavutettaville, kulttuurisesti sensitiivisille ja monikielisille palveluille sekä sujuville kotoutumisen tukirakenteille. Työikäisten hyvinvoinnin vahvistaminen on koko hyvinvointialueen kestävän kehityksen kannalta keskeistä, sillä työikäiset muodostavat perustan sekä alueen elinkeinoelämän työvoimalle että tulevaisuuden palvelujen rahoitukselle.

Vaikka useat hyvinvointi-indikaattorit ovat kehittyneet myönteiseen suuntaan, tunnistetaan työikäisessä väestössä myös merkittäviä hyvinvointihaasteita. Mielenterveyden häiriöt ovat edelleen yleisin työkyvyttömyyseläkkeiden syy, ja nuorten aikuisten psyykkinen kuormittuneisuus, ahdistuneisuus sekä työssä jaksamisen ongelmat näkyvät palvelutarpeen kasvuna. Erityistä huolta aiheuttavat myös nuorten syrjäytymisriski, pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen sekä ne nuoret aikuiset, joiden kiinnittyminen koulutukseen, työelämään tai palveluihin on heikentynyt. Etsivän nuorisotyön havainnot kertovat arjenhallinnan vaikeuksista, yksinäisyydestä, asunnottomuudesta ja palvelujen ulkopuolelle jäämisen riskistä.

Työikäisten terveydessä näkyvät myös kansalliset kansanterveyshaasteet. Ylipainon lisääntyminen työikäisessä väestössä uhkaa kasvattaa diabeteksen, sydän- ja verisuonitautien sekä tuki- ja liikuntaelinsairauksien määrää tulevina vuosina. Päihdeongelmat muodostavat toisen merkittävän huolenaiheen, sillä päihdesairauksien vuoksi tarvittavat vuodeosastohoidot ovat lisääntyneet ja ylittävät valtakunnallisen keskitason. Myös nikotiinituotteiden käyttö on muuta maata yleisempää. Nämä ilmiöt korostavat ennaltaehkäisevän työn, varhaisen tunnistamisen ja vaikuttavien hoitoketjujen merkitystä.

Hyvinvoinnin eriytyminen näkyy myös taloudellisessa asemassa. Vaikka köyhyysriski on edelleen valtakunnallista tasoa matalampi, toimeentulotuen saajien määrä on kasvanut erityisesti työikäisten keskuudessa. Sosiaaliturvamuutokset, heikentynyt työllisyystilanne tietyillä aloilla sekä kohtuuhintaisten asuntojen puute lisäävät osalla väestöstä toimeentulon epävarmuutta, mikä heijastuu hyvinvointiin, mielenterveyteen ja osallisuuden kokemukseen. Erityisen haavoittuvassa asemassa ovat pitkäaikaistyöttömät, osatyökykyiset, nuoret aikuiset sekä maahanmuuttajataustaiset henkilöt, joiden palvelujen saavutettavuuteen ja integroitumiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Hyvinvointialueen palveluita käyttävät työikäisestä väestöstä erityisesti työelämän ulkopuolella olevat henkilöt, joilla on toimeentuloon, toimintakykyyn, osallisuuteen ja arjen hallintaan liittyviä haasteita ja joista monet ovat syrjäytymisvaarassa.

Toiminnan tavoitteet vuodelle 2027

- Kehitetään yhteistyötä työterveyshuoltopalveluita tuottavien yritysten kanssa ja laajennetaan työotetoimintamallin käyttöä
- Sosiaalihuoltolain ja osallisuuden ja toimintakyvyn tuen uudistuksen täytäntöönpano niin että yksilöllinen riittävä tuki toteutuu sitä tarvitseville
- Yhteistyön tiivistäminen työllisyysalueiden kanssa
- Selkeytetään kotoutumisen tuen yhdyspintaa ja työnjakoa kuntien kanssa, laaditaan hyvinvointialueen kotoutumisen tuen ohjelma
- Kehitetään omia asumis- ja kotiin vietäviä palveluita työikäiselle väestölle yhteistyössä kuntien, kolmannen sektorin ja yksityisten palveluntuottajien kanssa
- Laaditaan hyvinvointialueen vammaispoliittinen ohjelma
- Juurrutetaan ja edelleenkehitetään hankkeissa luotuja toimintamalleja, esim. ehkäisevä päihdetyö ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy
- Kehitetään yhteistyötä kuntien ja järjestöjen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä
- Työikäisten sosiaalipalveluissa hyödynnetään yhteistä toimintakyvyn arvioinnin viitekehystä (esim. RAI-ID) yhdenvertaisen arvioinnin, vaikuttavuuden, palveluiden oikein kohdentamisen ja kustannustehokkuuden varmistamiseksi

Katsaus sektorijohtaja ikäihmiset

Pohjanmaan ikäihmisten hyvinvointi on monilta osin maan keskiarvoa paremmalla tasolla. Vahvuuksia ovat koettu elämänlaatu ja osallisuus, vähäisempi yksinäisyys sekä aktiivinen yhdistystoiminta ja yhteisöllisyys. Väestön ikääntyminen korostaa palvelujen kehittämistarvetta: 85 vuotta täyttäneiden määrän ennustetaan

kasvavan noin 6 100 henkilöstä noin 10 500 henkilöön vuosina 2024–2040. Hyvinvoinnin haasteita ovat lisääntynyt turvattomuuden kokemus sekä erityisesti 75 vuotta täyttäneiden psyykkinen kuormittuneisuus ja taloudelliset vaikeudet. Myös muistin ja itsestä huolehtimisen vaikeudet ovat lisääntyneet.

Palvelurakenteen uudistamista jatketaan vahvistamalla ennaltaehkäiseviä, kuntouttavia ja kotona asumista tukevia palveluja. Tavoitteena on ylläpitää ikäihmisten toimintakykyä, hyvinvointia ja turvallisuutta, monipuolistaa asumisratkaisuja sekä tiivistää yhteistyötä kuntien, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Tavoitteena on, että 94 % 75 vuotta täyttäneistä asuu kotona.

Tukea ja ohjausta tulee antaa matalalla kynnyksellä ja myös digitaalisia palveluja hyödyntäen. Kotihoitoa täydennetään etäpalveluilla, ja kotiin vietäviä palveluja, omaishoitoa, perhehoitoa sekä yhteisöllistä asumista lisätään. Ympärivuorokautinen palveluasuminen kohdennetaan niille, joiden turvallista asumista ei voida turvata kotiin annettavilla palveluilla. Lisäksi vahvistetaan elintapaohjausta, FINGER-toimintamallin käyttöä, kuntouttavaa työotetta ja gerontologista osaamista.

Palvelurakenteen uudistaminen edellyttää, että palveluprosesseja ja -ketjuja kehitetään asiakkaiden tarpeista lähtien ja että palveluihin ohjautuminen on oikea-aikaista, sujuvaa ja joustavaa. Näin voidaan vahvistaa palvelujen vaikuttavuutta ja varmistaa, että asiakkaat saavat tarvitsemansa tuen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja oikealla palvelutasolla.

Tärkeimmät tavoitteet koskien ikäihmisten palveluita ovat:

- Asiakas- ja palveluohjauksen kehittäminen ennaltaehkäisevämpään ja kokonaisvaltaisempaan suuntaan.
- Toimintakyvyn ja terveellisten elintapojen edistäminen ja vahvistaminen kaikissa palveluissa.
- Kotona asumisen tukeminen ja turvallisuuden parantaminen.
- Gerontologisen osaamisen ja yhteistyön vahvistaminen.
- Muistisairaiden asiakkaiden palvelupolun edelleen kehittäminen.
- Psyykkisen hyvinvoinnin tukeminen
- Erityistä tukea ja osaamista vaativat asiakkaat esim. psykogeriatristen potilaiden hoidon ja palvelun kehittäminen.
- Lisätä digitaalisten palveluiden käyttöä ja tukea ikäihmisten mahdollisuuksia/kykyä käyttää digitaalisia palveluita.

Sote-professiojohtajien katsaus

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaisesti hyvinvointialueella tulee olla järjestämisvastuun toteuttamisen edellyttämä riittävä sosiaali-, hoitotyön ja lääketieteellinen asiantuntemus. Pohjanmaan hyvinvointialueella tätä toteutetaan professiojohtamisen mallilla, jossa sosiaalijohtaja, johtajaylihoitaja ja johtajaylilääkäri vastaavat oman tehtäväalansa ammatillisesta johtamisesta osana järjestämisvastuun toteuttamista. Professiojohto vastaa henkilöstövoimavarojen, osaamisen, laadun, turvallisuuden, vaikuttavuuden sekä tutkimus-, kehittämis-, koulutus- ja innovaatiotoiminnan strategisesta ohjauksesta ja varmistaa ammatillisen asiantuntemuksen hyödyntämisen johtamisessa, päätöksenteossa ja palvelujen kehittämisessä.

Professiojohdon keskeisenä tehtävänä on arvioida ja ohjata palvelustrategian toimeenpanoa professioiden näkökulmasta. Tarkastelussa arvioidaan, tukevatko henkilöstörakenne, osaaminen, työnjako ja ammatilliset toimintamallit tavoiteltua palvelurakennetta ja mitä niissä on muutettava strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kansalliset lainsäädäntö- ja ohjausmuutokset edellyttävät palvelujen, toimintamallien ja osaamisen jatkuvaa kehittämistä. Sosiaalihuoltolainsäädännön uudistuksessa korostuvat varhainen tuki, palvelujen yhteensovittaminen ja asiakkaiden tarpeita vastaavat oikea-aikaiset palvelut. Professiojohto arvioi uudistusten vaikutuksia palvelurakenteisiin, ammatillisiin toimintamalleihin, osaamistarpeisiin ja työnjakoon sekä tukee niiden toimeenpanoa.

Palvelurakenteen uudistaminen edellyttää toiminnallisen integraation ja sujuvien palveluketjujen vahvistamista sekä henkilöstörakenteen, osaamisen, työnjaon ja ammatillisten vastuiden kehittämistä. Tavoitteena on parantaa palvelujen yhteensovittamista, jatkuvuutta ja asiakaskokemusta erityisesti paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden palvelukokonaisuuksissa sekä vahvistaa kotiin vietäviä ja asiakkaan arkiympäristöä tukevia palveluja. Professiojohto ohjaa ja yhteensovittaa muutosta hyvinvointialuetasolla. Omatiimimallien kehittämisessä arvioidaan osana hoidon jatkuvuuden vahvistamista tarvittavaa henkilöstörakennetta, osaamista, työnjakoa ja ammatillista vastuunjakoa. Kehittämistyö kytkeytyy sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamaan hoidon jatkuvuusmallien kehittämiskokonaisuuteen (2026–2027).

Taloudellinen kestävyys edellyttää henkilöstövoimavarojen suunnitelmallista käyttöä ja osaamistarpeiden ennakointia. Vuonna 2027 vahvistetaan ennakoivaa henkilöstö- ja osaamissuunnittelua, kehitetään ammatillisia urapolkuja ja ammattiryhmien välistä työnjakoa sekä edistetään laajavastuisten tehtäväkokonaisuuksien hyödyntämistä erityisesti hoitotyössä. Tavoitteena on kohdentaa osaaminen tarkoituksenmukaisesti palvelutarpeen ja muuttuvan palvelurakenteen mukaisesti, turvata tarvittava osaaminen ja henkilöstön saatavuus sekä parantaa palvelujen saatavuutta ja jatkuvuutta.

Professiojohto tuottaa päätöksenteon tueksi ammatillista asiantuntijatietoa ja arvioi strategisten linjausten vaikutuksia palvelujen laatuun, vaikuttavuuteen, asiakas- ja potilasturvallisuuteen, henkilöstön osaamiseen sekä palvelukokemukseen. Vuonna 2027 vahvistetaan omavalvontaa, yhteisiä ammatillisia linjauksia sekä laatu-, turvallisuus- ja vaikuttavuustiedon hyödyntämistä johtamisessa ja päätöksenteossa. Rakenteista kirjaamista ja tiedon laatua kehitetään tietoon perustuvan johtamisen vahvistamiseksi, ja digitalisaatiota sekä tekoälyä hyödynnetään hallitusti palvelujen ja ammatillisten toimintamallien kehittämisessä. Tutkimus-, kehittämis-, koulutus- ja innovaatiotoimintaa suunnataan tukemaan palvelujen uudistumista, henkilöstön osaamista ja hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Talousarvion yleisperustelut

Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialueen talouden vastuut ja velvoitteet.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Lisäksi hyvinvointialuelain 115 §:n mukaisesti hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee olla katettuna taloussuunnitelmakauden loppuun mennessä. Kattamisajan pidentämistä koskevan väliaikaisen lain mukaan Pohjanmaan hyvinvointialueen tulee kattaa kertyneet alijäämänsä viimeistään vuoden 2028 aikana.

Hyvinvointialue on tehnyt kahtena ensimmäisenä toimintavuonnaan 2023–2024 negatiivisen tuloksen. Alijäämäisyyteen on vaikuttanut erityisesti rahoitusmalli. Käytännössä rahoitus ei ole huomioinut riittävällä tavalla hyvinvointialueelle siirtyneitä tuotannon reaalikustannuksia, ja rahoitusta korvaavat mekanismit vaikuttavat viiveellä hyvinvointialueen talouteen. Vuosilta 2023 ja 2024 syntyneet alijäämät ovat olleet yhteensä 65,5 miljoonaa euroa. Vuosien 2025 ja 2026 tulokset ovat positiivisia, ja kertyneen alijäämän arvioidaan olevan talousarviovuoden 2027 alussa 39,1 miljoonaa euroa.

Monenlaisia sopeutustoimia on tehty paljon ja ne ovat kohdistuneet kaikkiin toimialoihin. Hyvinvointialueen strategian keskeisiä tavoitteita ovat arvoa tuottava palvelu ja hoito kaiken ikäisille, Suomen paras hyvinvointitiimi, resurssien käyttäminen vaikuttavasti sekä Pohjoismaiden huippua olevat turvallisuus ja laatu. Strategia muodostaa raamit ja ohjenuoran myös toimenpidesuunnitelmalle ja vuoden 2027 talousarviolle sekä vuosien 2028–2029 taloussuunnitelmalle. Toimenpiteitä tehdään niissä palveluluokissa, joissa palvelujen kustannukset ovat suuret maan keskiarvoon nähden. Pyrkimyksenä on pysyvä tuottavuus ja taloudellinen tehokkuus palveluja vaarantamatta.

Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys

Lähi-idän ja Ukrainan sodat vaikuttavat maailmantalouteen. Tämä näkyy myös hyvinvointialueella siten, että tietyntyyppisten materiaalien ja laitteiden hankkiminen on ajoittain vaikeaa, mikä heijastuu tarvikkeiden ja välillisesti myös ostopalvelujen hintoihin. Uudet ja pidemmät kuljetusreitit, kallistuneet polttoaineiden hinnat ja korkeampi korkotaso ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat yleiseen taloustilanteeseen sekä suoraan että välillisesti.

Vuoden 2026 aikana joidenkin hyvinvointialueiden taloudellinen tilanne on parantunut huomattavasti, kun taas toiset kamppailevat edelleen suurten alijäämien kanssa. Hyvinvointialueiden ensimmäisten vuosien alijäämien taustalla ovat vaikuttaneet useat tekijät. Alkuvaiheen rahoitus todettiin riittämättömäksi, ja samanaikaisesti palveluille oli kertynyt patoutunutta tarvetta ja palattiin normaalitoimintaan koronavuosien jälkeen. Lisäksi hyvinvointialueiden toiminnan käynnistämisen alkukustannukset olivat suuria. Eri hyvinvointialueiden taloudessa on ilmennyt suuria eroja. Useilla hyvinvointialueilla on aloitettu arviointimenettely, joka merkitsee valtion tiukempaa ohjausta talouden tasapainottamistoimenpiteissä. Kuitenkin vain harvat hyvinvointialueet ovat ennakoineet pystyvänsä kattamaan alijäämät vuoden 2026 loppuun mennessä. Hyvinvointialueiden yhteenlaskettu tulos on vuonna 2026 arviolta 619 miljoonaa euroa ja kertyneiden alijäämien arvioidaan laskevan 1,1 miljardiin euroon vuoden loppuun mennessä.

Kevään 2026 väliaikainen lakimuutos mahdollisti enintään kolmen vuoden lisäajan hakemisen alijäämien kattamista varten. Valtiovarainministeriö myöntää lisäajan toimenpideohjelmien ja kattamisedellytysten perusteella. Hyvinvointialuetalous kokonaisuutena on kääntymässä kumulatiivisesti ylijäämäiseksi vasta kuluvan vuosikymmenen loppupuolella tai seuraavan alkuvuosina.

Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit

Seuraavien vuosien aikana vahvistamme ennakoivaa ja kokonaisvaltaista riskienhallintaa osana toiminnan ja talouden johtamista. Painopisteitämme on toimintaympäristön muutoksiin, kasvaviin palvelutarpeisiin, henkilöstöön, palvelujen jatkuvuuteen sekä taloudellisiin ja toiminnallisiin edellytyksiin liittyvät riskit ja niiden yhteisvaikutukset toimintaamme.

Keskeisiä tunnistettuja riskejä ovat tällä hetkellä palvelutarpeen kasvu ja rajallisten resurssien välinen epätasapaino, henkilöstön saatavuus ja kuormitus sekä palvelu- ja hoitoketjujen toimivuus. Riskienhallinnassa korostuvat myös resurssien vaikuttava kohdentaminen, toiminnan jatkuvuus, kriittisten riippuvuuksien hallinta sekä laadun ja turvallisuuden johtamisen vahva tietopohja.

Erityisesti painotamme riskien varhaista tunnistamista, vaikuttavia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä ja niiden seurantaa. Huomioimme arvioinneissa riskien keskinäiset riippuvuudet ja kumuloituvat vaikutukset, jotta pystymme reagoimaan muutoksiin ajoissa.

Alijäämän kattamista koskevat toimenpiteet

Aluevaltuusto hyväksyi 18.5.2026 tulevaisuus- ja kehittämisohjelman toimenpiteet kertyneiden alijäämien kattamiseksi. Toimenpiteet ovat sitovia, ja päätös toimii valtiovarainministeriölle toimitetun hakemuksen perustana. Hyvinvointialue haki kolmen vuoden lisäaikaa, mutta sai vain kahden vuoden pidennyksen.

Kattamissuunnitelma perustui valtiovarainministeriön 30.4.2026 julkaisemaan painelaskelmaan. 22.10.2026 julkaistiin uudet laskelmat, joiden mukaan vuoden 2028 rahoitus vähenee laskennallisesti 16 miljoonalla eurolla. Tämä yhdistettynä siihen, että hyvinvointialueelle myönnettiin vain kahden vuoden lisäaika, tuottaa vuoden 2028 toimenpiteisiin paljon enemmän haasteita. Lisäpidennystä voidaan hankea vasta vuoden 2027 tilinpäätöstietojen valmistuttua.

Talousarviossa on valmisteltu vuodelle 2027 ohjelman mukaiset toimenpiteet, ja tarvittavat lisätoimet kertyneiden alijäämien kattamiseksi vuoden 2028 aikana valmistellaan mahdollisimman pian. Vuodelle 2027 on budjetoitu 4.686.589 euron ylijäämä.

Toimintasuunnitelma 1.000 €	2027	2028	2029
Toimintatuotot	103 417	105 758	107 783
Toimintakulut	-950 295	-944 952	-973 301
Toimintakate	-846 877	-839 194	-865 517
Valtiollinen rahoitus	874 340	896 685	910 323
Vuosikate	26 431	56 491	43 805
Tulos	**4 687**	**34 491**	**21 305**
Kertynyt alijäämä	**-34 429**	**61**	**21 367**
Toimenpiteet	***7,5 milj.***	***29 milj.***	

Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta sekä tilivelvolliset

Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaan talousarvion ja -suunnitelman tulee sisältää strategian tavoitteet, käyttötalous- ja investointiosa sekä tuloslaskelma- ja rahoitusosa. Investointiosa pohjautuu valtiolle esitettyyn investointisuunnitelmaan. Hyvinvointialueen toiminnassa on noudatettava talousarviota ja siinä määriteltyjä sitovuuksia. Talousarvion sitovuus määrittelee käyttövaltuudet hyvinvointialueen toiminnan järjestämiselle. Aluevaltuustotason sitovuudet talousarvion keskeisille erille ja osille on kuvattu alla olevassa taulukossa:

Valtuuston sitovuustaso	
Sitovuutta koskena osa	**Sitovuustaso**
Strategia ja valtuustokauden tavoitteet	Valtuustokauden tavoitteet
Käyttötalousosa	Toimintakate, myös toimialojen
Tuloslaskelmaosa	Nettorahoituskustannukset
Investointiosa	Nettoinvestointimenot
Rahoitusosa	Lainakannan nettomuutos

Hallitusta sitoo talousarviovuoden investointiluettelon jokainen kohta.

Talousarvion seuranta ja muutokset

Talousarvion toteutumisesta raportoidaan aluevaltuustolle ja -hallitukselle neljännesvuosittain osavuosikatsauksissa. Osavuosikatsauksessa raportoidaan strategisten tavoitteiden toteutuminen, talousarvion toteutuminen toimialoittain sekä investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan toteutuminen. Lisäksi annetaan tilinpäätösennuste ja laaturaportti.

Talousarvion sitoviin eriin kohdistuvat muutostarpeet tuodaan aluevaltuuston käsiteltäväksi tilikauden aikana. Aluehallitukselle raportoidaan kuukausittain toiminnan ja talouden katsaus sekä sopeutustoimien toteutuminen.

Tilivelvolliset

Hyvinvointialuelain tarkoittamia tilivelvollisia toimielinten jäseniä ovat hyvinvointialueen toimielinten jäsenet ja kunkin toimielimen alaisen toiminnan johtavat viranhaltijat. Valtuuston jäsenet eivät ole yksinomaan valtuuston jäsenyyden perusteella tilivelvollisia. Tilivelvollisella on vastuu johtamansa toiminnan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä ja niiden jatkuvasta ylläpidosta. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että tilivelvollisen toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, häneen voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja häneltä voidaan evätä vastuuvapaus sekä omasta että alaisensa tekemisestä tai tekemättä jättämisestä.

Tilivelvolliset toimielinten jäsenet, varajäsenet ja esittelijät

- Aluehallitus
- Yksilöasioiden jaosto
- Henkilöstöjaosto
- Omistajaohjausjaosto
- Pelastustoimen jaosto
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto
- Tarkastuslautakunta
- Kansalliskielilautakunta
- Aluevaalilautakunta

Tilivelvolliset viranhaltijat

- Hyvinvointialuejohtaja

Sektorijohto

- Lapset, nuoret ja perheet, sektorijohtaja
- Työikäiset, sektorijohtaja
- Ikäihmiset, sektorijohtaja

Resurssijohto

- Johtajaylilääkäri
- Johtajaylihoitaja
- Sosiaalijohtaja
- Hallintojohtaja
- Pelastusjohtaja

Toimialajohto

- Hallinto, toimialajohtaja

- Resurssikeskus, toimialajohtaja
- Koti- ja asumispalvelut, toimialajohtaja
- Kuntoutus- ja psykososiaaliset palvelut, toimialajohtaja
- Sosiaali- ja terveyskeskus, toimialajohtaja
- Sairaalapalvelut, toimialajohtaja
- Pohjanmaan pelastuslaitos, toimialajohtaja
- Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus, toimialajohtaja

Hyvinvointialuehallinnon johtavat viranhaltijat

- Hallintojohtaja
- Strategia- ja kehittämisjohtaja
- Laatujohtaja
- Talousjohtaja
- HR-johtaja
- Viestintäjohtaja

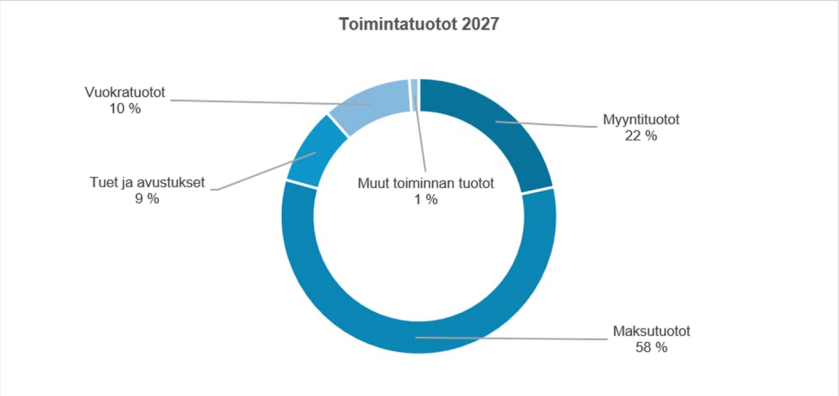
Tilivelvollisuus koskee myös toimielimen varajäseniä siltä osin kuin he osallistuvat kokouksiin, viranhaltijoiden sijaisia heidän toimiessaan tilivelvollisen viranhaltijan sijaisena sekä tilivelvollisen esittelijän sijaista.

Käyttötalous

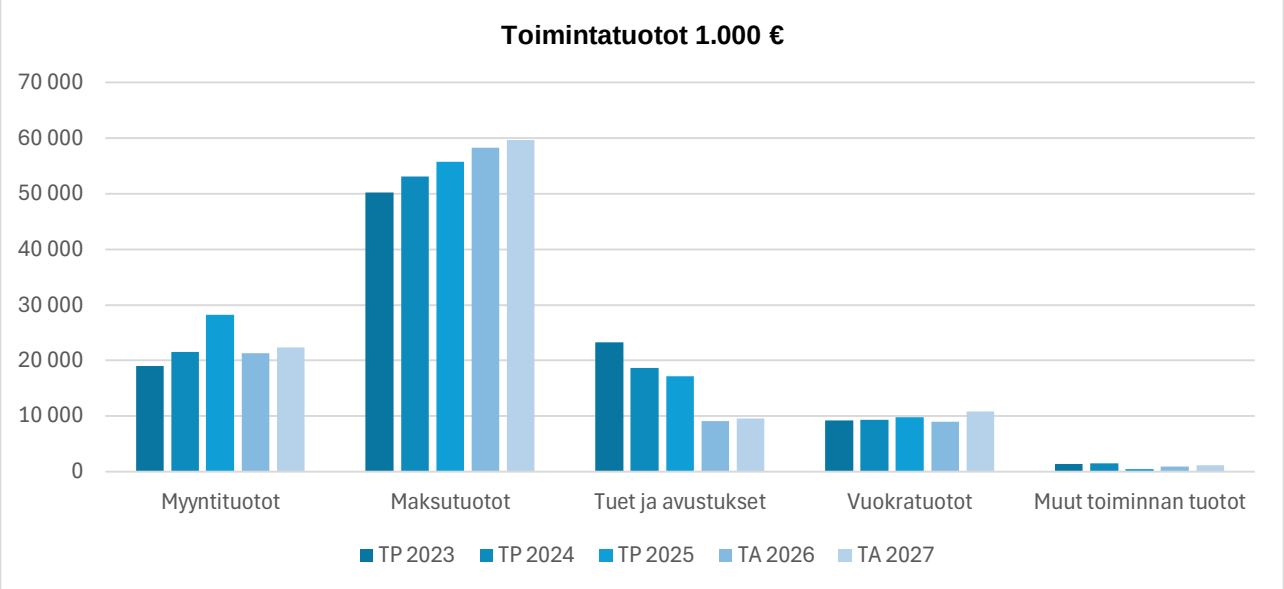
Vuoden 2027 sopeutustoimet kohdistuvat kuuteen kokonaisuuteen. Suurimmista toimenpiteistä voidaan mainita, että vammaispalveluihin on kohdistettu 1,65 miljoonan tehostamistoimet, mielenterveys- ja riippuvuuspalveluihin 0,5 miljoonan, erikoissairaanhoitoon 2,75 miljoonan ja suun terveydenhuoltoon 0,6 miljoonan euron tehostamistoimet. Toimenpiteillä pyritään siirtämään painopistettä kevyempiin palveluihin ja muuttamaan ostopalvelujen käyttöä omaksi toiminnaksi. Kiinteistöpalveluissa tehostetaan tilankäyttöä ja ICT:ssä pyritään 0,7 miljoonan euron vähennykseen. Siivous- ja ruokapalveluissa jatketaan jo aikaisemmin aloitettuja tehostamistoimia, joiden arvioidaan tuottavan 2,4 miljoonan euron säästöt. Kaikilla toimialoilla harkitaan tarkkaan uusien työntekijöiden palkkaamista luonnollisen poistuman yhteydessä. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä syrjäytymisriskin vähentämiseen tehdään 0,5 miljoonan euron panostus.

Hyvinvointialueen toimintatuotot ovat yhteensä 103,4 miljoonaa euroa, mikä on 3,9 % enemmän kuin vuoden 2026 talousarviossa. Maksutuotot ovat suurin erä, ja niiden kasvu on 3,5 % verrattuna vuoden 2026 talousarvioon (2 miljoonaa euroa). Korotukset on laskettu eduskunnalle ehdotetun enimmäistason ja uusien maksujen mukaisesti. Ehdotuksen mukaan ne tulevat voimaan 1.3.2027. Siltä osin kuin yksiköihin tulee muutoksia, myös maksujen muutokset on otettu huomioon.

Toimintatuottojen jakautuminen tulolajeittain 2027

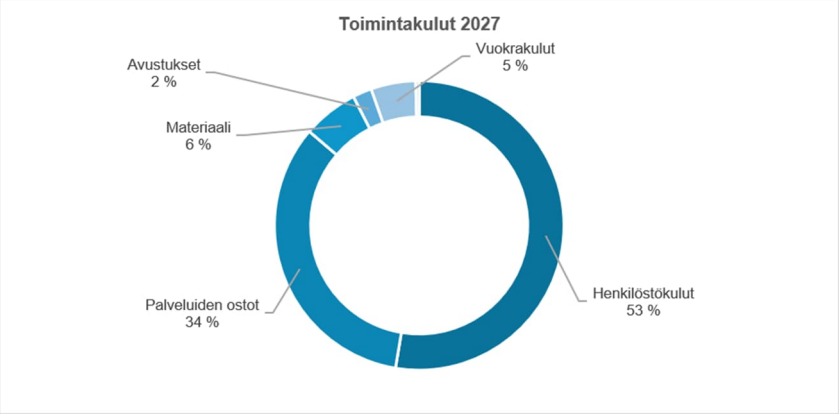

Toimintatuottojen kehitys koko hyvinvointialuekaudella. Suurin kehitys on tapahtunut maksutuotoissa.

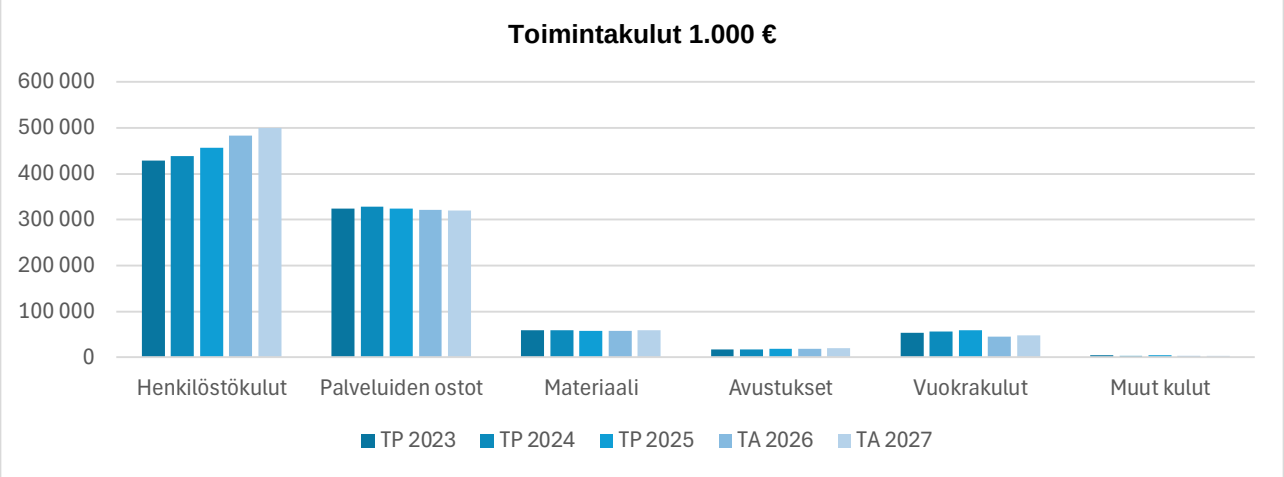

Toimintakustannukset ovat yhteensä 950,3 miljoonaa euroa, mikä on 1,9 % (eli 17,8 miljoonaa euroa) enemmän vuoden 2026 talousarvioon ja 3,3 % (31 miljoonaa) tilinpäätökseen 2025 verrattuna. Henkilöstökulut kasvavat 3,2 % (15,7 miljoonaa) talousarvioon 2026 verrattuna eli 9,1 % (44,3 miljoonaa) vuoden 2025 toteumaan verrattuna. Ostopalvelut vähenevät 0,7 % (2,2 miljoonaa) vuoden 2026 talousarvioon verrattuna eli 1,3 % (4,2 miljoonaa) vuoden 2025 toteumaan verrattuna. Materiaalien talousarvio on 1,7 % (1 miljoonaa) suurempi kuin vuoden 2026 talousarviossa ja 3 % (1,8 miljoonaa) suurempi kuin vuoden 2025 tilinpäätöksessä. Tukien ja avustusten talousarviota on korotettu 0,6 miljoonalla eurolla eli 3,1 %:lla, mikä on 2,6 % eli 0,5 miljoonaa enemmän kuin vuoden 2025 toteuma. Vuokrakustannukset ovat 6 % (2,7 miljoonaa) suuremmat kuin vuoden 2026 talousarviossa ja 24,3 % (10,9 miljoonaa) pienemmät kuin vuoden 2025 toteuma. Kustannuksiin sisältyvät sekä tilavuokrat että leasingkustannukset. Niissä on otettu huomioon, että suurempi osa pesulapalveluista on siirtynyt leasingkustannuksiin, koska tekstiilien osalta on siirrytty enenevässä määrin itse omistettavista, pesetettävistä tekstiileistä vuokrausmuotoon, joka käsittää kaiken. Asiakaspalvelut, jotka muodostavat ostopalvelujen suurimman ryhmän, ovat 180,6 miljoonaa euroa. Niissä on todellinen 3,6 miljoonan euron vähennys, mutta koska niihin on tehty hintojen nousun huomioiva indeksikorotus, ne ovat kuitenkin vuodelle 2026 budjetoidulla tasolla. Henkilöstökuluissa on huomioitu kaikki yleisten ohjeiden mukaiset palkan sivukulut sekä sairaus- ja tapaturmavakuutuskorvaukset, jotka arvioidaan saatavan. Asiakaspalvelujen ostoja vähentämällä voidaan panostaa enemmän omaan toimintaan niissä tapauksissa, joissa se on kustannusten kannalta edullisempaa.

Vuokrakustannukset on budjetoitu voimassa olevien vuokra- ja leasingsopimusten mukaisesti ja indeksit on huomioitu jo sopimuksissa. Ostopalvelujen, materiaalien ja muiden kustannusten osalta on huomioitu 2,0 %:n indeksikorotus, mikä ei täysin vastaa odotettavissa olevia kustannuslisäyksiä ja vaatii siten lisäsuunnitelmia siitä, miten toimintaa voidaan hoitaa pienemmin kustannuksin.

Toimintakustannusten kehitys koko hyvinvointialuekaudella. Suurin kehitys on tapahtunut henkilöstökuluissa.

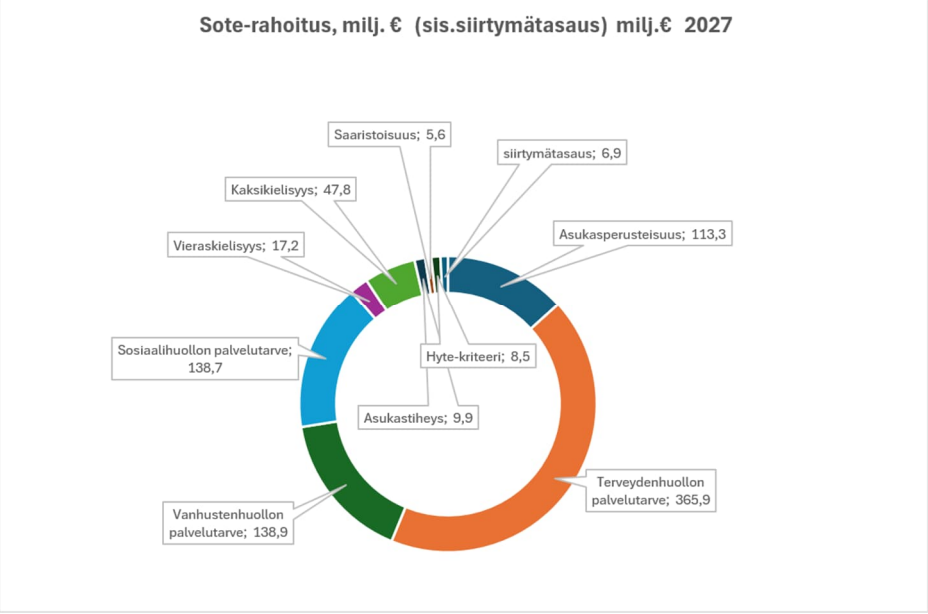
Rahoituskulut on budjetoitu otettujen ja suunniteltujen lainojen todellisten kustannusten mukaisesti, kun taas rahoitustuotot ovat pysyneet samalla tasolla kuin vuoden 2026 talousarviossa. Toisin sanoen nettokustannukset ovat lisääntyneet 0,3 miljoonalla eurolla. Poistojen taso on 2 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisessä talousarviossa, koska potilas- ja asiakastietojärjestelmän arvioidaan olevan suurimmaksi osaksi käytössä täysimääräisesti samalla kun T-osan peruskorjaus saadaan päätökseen ja poistot alkavat juosta. Vaasan kaupungilta on lunastettu joitakin kiinteistöjä, ja niiden poistot sisältyvät lisäyksiin.

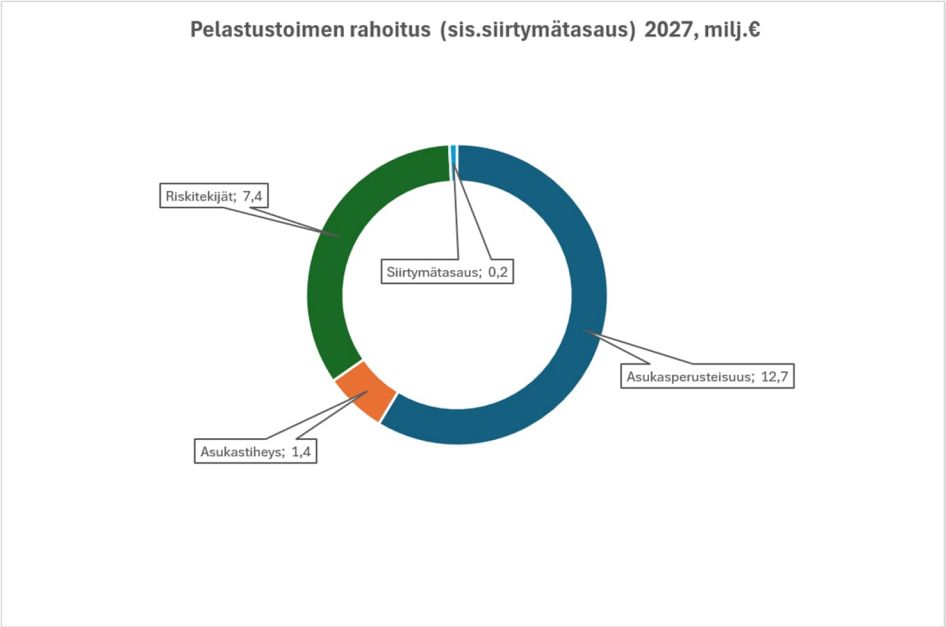
Vuoden 2027 valtionrahoitus on yhteensä 874.339.893 euroa. Se on 1,3 % eli 11,4 miljoonaa enemmän kuin vuonna 2026. Suurin kasvu, 11 miljoonaa eli 3,1 %, johtuu terveydenhuollon kasvaneista tarpeista. Suurin vähennys puolestaan aiheutuu terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä koskevista kriteereistä, 4,4 miljoonaa eli 34,4 %. Kokonaissummaan sisältyy siirtymätasauksen väheneminen 4,5 miljoonalla eurolla.

Valtion rahoituksen muodostuminen	2027	2026	Muutos €	%
Asukasperusteisuus	126 029 037	123 344 214	2 684 823	2,2 %
Terveydenhuollon palvelutarve	365 857 412	354 857 060	11 000 352	3,1 %
Vanhustenhuollon palvelutarve	138 886 646	136 808 563	2 078 083	1,5 %
Sosiaalihuollon palvelutarve	138 702 618	137 003 811	1 698 807	1,2 %
Vieraskielisyys	17 231 036	16 648 955	582 081	3,5 %
Kaksikielisyys	47 794 109	46 871 729	922 380	2,0 %
Asukastiheys	11 338 275	11 122 843	215 432	1,9 %
Saaristoisuus	5 601 541	4 766 574	834 967	17,5 %
Hyte-kriteeri	8 468 807	12 911 361	-4 442 554	-34,4 %
Pelastustoimen riskitekijät	7 352 693	6 983 482	369 212	5,3 %
Kalkylmässig finansiering totalt	***867 262 174***	***851 318 592***	***15 943 582***	***1,9 %***
Övergångsutjämning	8 076 025	11 592 345	-3 516 320	-30,3 %
utjämning av miniminivån	-998 306	0	-998 306	
Finansiering totalt	**874 339 893**	**862 910 936**	**11 428 957**	**1,3 %**

Yllä oleva kuva osoittaa kokonaismuutoksen vuosien 2026 ja 2027 välillä. 874,3 miljoonan kokonaisrahoituksesta 852,6 miljoonaa perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon kriteereihin ja 21,7 miljoonaa pelastustoimen kriteereihin.

Alla olevasta kaaviossa näkyvät vuoden 2027 jakautumisperusteet.

Pelastustoimen rahoitus (sis.siirtymätasaus) 2027, milj.€
Riskitekijät; 7,4
Siirtymätasaus; 0,2
Asukasperusteisuus; 12,7
Asukastiheys; 1,4

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Palveluluokkakohtaiset nettokustannukset

Ikäihmisten palvelut	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Toteuma 1-9.2026	Tot/TA %	Talousarvio 2027	26-27 %
Iäkkäiden ympärivrk palveluasuminen	108 995 640	110 959 527	83 610 774	75	118 022 070	6,4
Iäkkäiden yhteis. as. ja perhehoito	975 891	1 933 965	1 173 523	61	2 172 684	12,3
SHL mukainen liikkumista tukeva palvelu	236 728	474 700	168 196	35	524 448	10,5
Iäkkäiden kotihoito	50 867 510	57 361 210	38 863 767	68	58 273 206	1,6
Iäkkäiden kotona asumisen tuki	11 055 372	9 736 271	8 629 322	89	12 102 699	24,3
Iäkkäiden sos.työ ja -ohjaus	4 437 271	4 539 195	3 141 184	69	4 749 715	4,6
	176 568 412	**185 004 869**	**135 586 766**	**73**	**195 844 822**	**5,9**

Vammaisten palvelut	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Toteuma 1-9.2026	Tot/TA %	Talousarvio 2027	26-27 %
Vammaisten ympärivrk palveluasuminen	47 811 513	51 700 201	38 921 244	75	51 255 022	-0,9
Vammaisten henkilökohtainen apu	13 664 456	13 804 839	10 788 053	78	13 812 469	0,1
Vammaisten muut tukipalvelut	11 890 153	11 173 485	9 423 687	84	12 173 065	8,9
Vammaisten liikkumista tukeva palvelu	4 816 864	3 564 800	3 174 958	89	3 650 400	2,4
Vammaisten sosiaalityön ja -ohjauksen palvelu	1 522 443	1 760 442	1 335 307	76	2 218 815	26,0
Vammaisten henkilöiden työ-ja päivätoiminta	14 325 636	14 853 296	11 185 543	76	15 298 872	6,8
Palveluasuminen omaan kotiin	5 005 526	3 618 404	3 316 752	92	3 711 682	2,6
	99 036 592	**100 475 467**	**78 145 544**	**78**	**102 120 324**	**1,6**

Psykososiaaliset palvelut	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Toteuma 1-9.2026	Tot/TA %	Talousarvio 2027	26-27 %
Päihdekuntoutujien ympärivrk asumispalvelu	1 403 527	1 407 732	926 222	66	1 562 026	11,0
Päihdekuntoutuijen asumispalvelu	1 640 942	1 967 260	1 444 583	73	1 791 382	-8,9
Päihdekuntoutujien laitoshoito	1 167 421	1 132 909	781 477	69	1 071 241	-5,4
Asumispalvelut	9 448 342	10 383 060	7 080 361	68	9 472 290	-8,8
Mielenterv.kunt. asumispalvelu	3 742 409	3 632 335	3 216 288	89	4 098 391	12,8
Mielenterv.kunt. työ- ja päivätoiminta	1 118 446	1 221 967	873 649	71	1 219 380	-0,2
Päihdeavohoito ja -kuntoutus	0	604 172	501 229	83	582 867	-3,5
Mielenterv.avohoito- ja kuntoutus	8 864 882	8 412 551	5 526 592	66	7 795 575	-7,3
Päihde- ja mielent.kun. matala kynnnyksen toiminta	24 851 897	25 967 582	19 200 891	74	27 879 617	7,4
Aikuispsykiatrinen erikoissairaanhoito	9 676 096	9 328 300	7 273 995	78	9 106 613	-2,4
	61 913 963	**64 057 868**	**46 825 288**	**73**	**64 579 382**	**0,8**

Sosiaalipalvelut	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Toteuma 1-9.2026	Tot/TA %	Talousarvio 2027	26-27 %
Työikäisten sosiaalipalvelut	6 706 615	7 523 191	5 227 372	69	8 138 262	8,2
Kuntouttava työtoiminta	1 452 939	1 484 263	1 139 795	77	1 644 140	10,8
Sosiaalipäivystys	2 050 075	2 374 390	1 590 991	67	2 555 443	7,6
	10 209 629	**11 381 844**	**7 958 158**	**70**	**12 337 845**	**8,3**

Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Toteuma 1-9.2026	Tot/TA %	Talousarvio 2027	26-27 %
Perustason lääkinnällinen avokuntoutus	11 591 069	13 855 198	9 452 934	68	13 919 149	0,5
Perustason vastaanottopalvelut	59 840 210	62 920 040	45 279 778	72	65 027 234	3,3
Suun terveydenhuollon palvelut	20 321 430	23 553 902	15 562 002	66	24 689 118	4,8
Kouluterveydenhuollon palvelut	5 067 557	5 915 977	4 148 396	70	5 923 627	0,1
Opiskeluterveydenhuollon palvelut	1 641 382	1 830 146	1 290 799	71	2 024 480	10,6
Opiskeluhuollon kuraattoripalvelut	3 821 027	4 332 420	3 027 352	70	4 511 955	4,1
Opiskeluhuollon psykologipalvelut	2 761 584	3 552 570	2 122 171	60	3 651 379	2,8
Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut	11 465 277	11 584 308	8 407 248	73	11 868 888	2,5
Sosiaali- ja potilasasiamiespalvelut	240 057	231 655	185 517	80	265 698	14,7
Perustason vuodeosastohoito	29 788 438	27 980 548	21 071 094	75	26 761 057	-4,4
Kotisairaalahoito	8 266 760	8 748 504	6 409 567	73	9 529 168	8,9
Ensihoitopalvelu	13 258 093	12 292 516	9 985 702	81	13 043 557	6,1
Ympärivuorok. päivystyspalvelut	22 994 610	28 404 725	20 394 306	72	26 317 032	-7,3
Somaattinen erikoissairaanhoito	224 775 976	217 702 003	160 650 696	74	213 623 173	-1,9
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut	353 130	942 733	649 408	69	1 010 258	7,2
Maahanmuuttajien sosiaalipalvelut	-2 429 410	-2 828 400	-1 869 309		-2 182 870	
	416 186 599	**421 018 843**	**306 767 660**	**73**	**419 982 902**	**-0,2**

Lastensuojelu	Bokslut 2025	Budget 2026	Förv. 1-9.2026	Förv/BU %	Budget 2027	26-27 %
Lastensuojelun laitospalvelu	15 924 827	17 395 185	14 728 645	85	18 295 209	5,2
Lastensuojelun perhehoito	5 407 479	5 210 761	3 577 322	69	5 589 262	7,3
Lastensuojelun sostyö ja avohuolto	6 879 413	7 246 158	4 844 798	67	7 521 793	3,8
	28 211 718	**29 852 104**	**23 150 765**	**78**	**31 406 263**	**5,2**

Lapsi- ja perhepalvelut	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Toteuma 1-9.2026	Tot/TA %	Talousarvio 2027	26-27 %
Lapsiperheiden sosiaalityö ja -ohjaus	5 434 206	5 519 489	3 885 205	70	5 848 057	6,0
Lapsiperh. kotona asumista tukevat palvelut	4 550 549	8 180 493	5 808 779	71	8 832 584	8,0
Kasvatus- ja perheneuvonta	1 977 175	2 302 757	1 586 486	69	2 146 520	-6,8
Perheoikeudelliset palvelut	1 393 807	1 539 879	1 042 022	68	1 633 851	6,1
	13 355 737	**17 542 618**	**12 322 493**	**70**	**18 461 011**	**5,2**

Pelastuslaitos	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Toteuma 1-9.2026	Tot/TA %	Talousarvio 2027	26-27 %
Pelastustoiminta	19 271 787	20 363 624	15 062 701	74	21 029 959	3,3
Onnettomuuksien ehkäiseminen	924 655	1 086 254	712 865	66	977 562	-10,0
Varautuminen	1 172 319	720 775	466 367	65	708 773	-1,7
Vaarallisten kemikaalien ja räjäht. valvonta	50 435	63 390	39 514	62	68 901	8,7
Väestönsuojelun varautuminen	1 668 214	1 942 029	1 321 245	68	2 069 488	6,6
	21 368 762	**22 170 653**	**17 602 692**	**79**	**24 854 684**	**12,1**

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Koti- ja asumispalvelut

Toimialan kuvaus

Koti- ja asumispalveluiden toimiala (HEBO) vastaa eri elämäntilanteissa olevien ikäihmisten hoidosta ja palveluista. Toiminta käsittää kotihoidon, tukipalvelut, päivätoiminnan, omaishoidon, perhehoidon sekä erilaiset asumispalvelumuodot. HEBO jakautuu kahteen tulosalueeseen: kotiin annettavat palvelut ja asumispalvelut. Tavoitteena on tarjota turvallista, varmaa ja laadukasta hoitoa ja palvelua asiakkaan yksiköllisten tarpeiden mukaisesti sekä tukea toimintakykyä ja hyvinvointia.Vuoden 2027 painopisteenä on kotona asumista tukevien palvelujen kehittäminen ja vahvistaminen. Kotihoitoa tehostetaan, optimoidaan ja kehitetään vastaamaan kasvavaan palvelutarpeeseen. Samalla jatketaan panostusta hyvinvointiteknologiaan ja digitaalisiin ratkaisuihin, jotka tukevat sekä kotona asumista että saavutettavuutta. Yhteisöllistä asumista kehitetään edelleen ja laajennetaan, ja samalla omaishoitoa ja perhehoitoa kehitetään ja lisätään.

Asumispalveluissa jatketaan työtä ympärivuorokautisen palveluasumisen riittävän kapasiteetin varmistamiseksi palvelutarpeen mukaisesti. Yhtenä ensisijaisena kehittämisalueena on aktivoiva työote koko toiminnassa.Oikeiden ja oikea-aikaisten palvelujen varmistamiseksi jatketaan toimialarajat ylittävän yhteistyön kehittämistä sekä hoito- ja palveluketjujen vahvistamista. Tavoitteena on luoda toimivia kokonaisuuksia, jotka perustuvat asiakkaan tarpeisiin, ja samalla käyttää resursseja tarkoituksenmukaisella tavalla.Toimintaa leimaa edelleen painopisteen siirtäminen raskaammista palvelumuodoista kevyempiin. Tavoitteena on tarjota esteettömiä, kustannustehokkaita ja laadukkaita palveluja kasvavalle ikääntyneelle väestölle. Samalla jatketaan panostuksia henkilöstön osaamiseen, osallisuuteen ja hyvinvointiin. Työntekijöiden mahdollisuuksia vaikuttaa ja osallistua toiminnan kehittämiseen vahvistetaan parantamalla osallisuutta, osaamisen kehittämistä ja hyvää johtamista sekä toimivan perehdytyksen ja osaamisen siirtämisen kautta.

Koti- ja asumispalvelut	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	TOT 1-9 2026	Förv %	Talousarvio 2027	Mtos %
Myyntituotot	1 533 696	1 418 000	710 718	50,1	731 100	-48,4
Maksutuotot	26 429 565	27 356 900	19 201 872	70,2	25 708 600	-6,0
Tuet ja avustukset	68 289	1 500	73 911	4 927,4	-0	- 100,0
Vuokratuotot	5 883 797	5 138 800	5 015 942	97,6	7 181 200	39,7
Muut tuotot	879	-0	11 133			
Sisäiset tuotot	1 410 891	1 330 004	1 295 839	97,4	1 874 746	41,0
TOIMINTATUOTOT	35 327 118	35 245 204	26 309 415	74,6	35 495 646	0,7
Henkilöstökulut	-92 575 442	-98 745 356	-69 702 115	70,6	- 103 152 768	4,5
Palveluiden ostot	-65 596 428	-65 136 043	-48 459 955	74,4	-67 234 288	3,2
josta asiakaspalvelut	-42 996 418	-43 621 120	-32 536 297	74,6	-45 175 038	3,6
Aineet ja tarvikkeet	-1 623 131	-1 955 500	-1 388 153	71,0	-1 968 786	0,7
Avustukset	-6 329 725	-6 369 400	-4 883 828	76,7	-6 570 900	3,2
Vuokrat	-1 709 225	-2 005 400	-1 905 104	95,0	-1 736 300	-13,4
Muut kulut	-18 397	-14 400	-19 865	138,0	-9 486	-34,1
Sisäiset kulut	-45 052 165	-45 896 098	-36 556 841	79,7	-49 766 766	8,4
KUSTANNUKSET	- 212 904 512	- 220 122 198	- 162 915 862	74,0	- 230 439 295	4,7
TOIMINTAKATE	- 177 577 394	- 184 876 994	- 136 606 447	73,9	- 194 943 648	5,4
Valtion rahoitus						
Rahoitustuotot- ja kulut	-3 328		-2 156			
Vuosikate	- 177 580 723	- 184 876 994	- 136 608 603	73,9	- 194 943 648	5,4
Poistot	- 720 857	-1 135 722	- 778 959	68,6	-1 606 400	41,4
TULOS	- 178 301 580	- 186 012 716	- 137 387 562	73,9	- 196 550 048	5,7
Valtuuston sitovuustaso	- 177 580 723	- 184 876 994	- 136 608 603	73,9	- 194 943 648	5,4

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Suoritteet

	ASUMISPALVELUT	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
221101	Esselunden PA	7 875	7 870	5 852	74	7 870	0,0
221102	Sandlunden, Roslunden PA	13 654	13 590	10 203	75	13 590	0,0
221103	Hagalund PA	13 546	13 590	10 283	76	13 590	0,0
221104	Lilla Fridolf Pedersheim LAY	4 736	5 370	3 912	73	5 370	0,0
221105	Pedersheim PA	15 858	16 100	12 135	75	16 100	0,0
221106	Purmohemmet PA	5 615	5 370	3 971	74	5 370	0,0
221107	Koivurinne PA	19 081	20 750	15 583	75	20 750	0,0
221109	Björkbacka LAY	2 801	4 290	2 615	61	4 290	0,0
221110	Marielund PA	7 744	7 870	5 767	73	7 870	0,0
221112	Solängen PA	5 804	5 720	4 316	75	5 720	0,0
221113	Tallmo palvelukeskus PA	15 533	15 020	11 353	76	15 020	0,0
221115	Aspgården PA	7 187	7 150	5 424	76	7 150	0,0
221117	Elvira PA	8 718	8 580	6 475	75	8 580	0,0
221118	Hanneskoti PA	8 678	8 580	6 464	75	8 580	0,0
221119	Solgård PA	19 054	18 600	13 824	74	22 890	23,1
221120	Solgård LAY	3 884	4 290	2 752	64	0	-100,0
221121	Wilhelmiina ja Emma LAY	2 459	3 220	1 938	60	0	-100,0
221122	Ruukinkartano PA	12 337	13 950	10 432	75	16 100	15,4
221123	Kotiranta PA	21 361	21 460	16 278	76	21 460	0,0
221124	Himalaja PA	20 908	20 750	15 657	75	28 970	39,6
221125	Venny ja Elvi LYA	6 685	8 230	5 416	66	0	-100,0
221126	Krannila PA	21 444	21 460	16 145	75	21 460	0,0
221127	Fyrrykartano PA	16 086	16 100	12 180	76	16 100	0,0
221128	Präntöön Helmi PA	21 400	21 460	16 199	75	21 460	0,0
221129	Malminkartano PA	10 818	10 730	8 065	75	10 730	0,0
221130	Wester-Koti B LAY	3 586	3 580	2 722	76	3 580	0,0
223203	Majakkakoti PA	3 582	3 580	2 711	76	3 580	0,0
220102	Wester-koti A PA	5 451	5 370	4 063	76	5 370	0,0
221131	Alvina palvelutalo PA/LAY	7 792	8 580	6 286	73	8 580	0,0
221132	Pörtehemmet PA	722	0	0	0	0	0,0
221133	Villa Alina o Efraim PA	9 985	10 020	7 546	75	10 020	0,0
221134	Villa Rosa o Holger PA	10 063	10 020	7 558	75	10 020	0,0
221135	Villa Svea o Ivar PA	10 064	10 020	7 537	75	10 020	0,0
221136	Villa Göta o Åke PA	8 940	9 300	6 673	72	8 940	-3,9
221137	Mariakoti PA	3 591	0	45	0	0	0,0
221139	Kristiinakoti PA	19 092	18 960	14 183	75	18 960	0,0
221140	Åldersro palvelukeskus PA	8 456	8 580	6 012	70	8 580	0,0
221153	Lärknäs PA	12 576	12 520	9 408	75	12 520	0,0
221155	Heimbo PA	7 323	7 150	5 418	76	7 150	0,0
221156	Sandbo PA	11 788	11 800	8 889	75	11 800	0,0
221157	Solhörnan PA	12 250	6 250	5 360	86	0	-100,0
221160	Aron LAY					6 800	
221161	Anna LAY					5 370	
	Asumisvuorokaudet	**428 527**	**425 830**	**317 650**	**75**	**430 310**	**1,1**

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

	KOTIIN ANNETTAVAT PALVELUT	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
223204	Bostället YA	9 020	8 820	7 156	81	9 540	8,2
232101	Kotihoito, pohjoinen alue 2		19 150	13 319	70	19 830	3,6
232103	Kotihoito, pohjoinen alue 3		24 780	17 786	72	26 480	6,9
232105	Kotihoito, pohjoinen alue 5		29 490	21 060	71	31 350	6,3
232108	Kotihoito, eteläinen alue 1		30 450	19 719	65	29 350	-3,6
232110	Kotihoito, eteläinen alue 2		28 350	13 587	48	20 230	-28,6
232115	Kotihoito, keskinen alue 1		38 730	26 846	69	39 960	3,2
232117	Kotihoito, keskinen alue 2		37 490	21 731	58	32 350	-13,7
232118	Kotihoito, keskinen alue 4		36 330	27 568	76	41 040	13,0
232119	Kotihoito, keskinen alue 3		36 950	22 327	60	33 240	-10,0
232125	Kotihoito, keskinen alue 5		26 810	18 716	70	27 860	3,9
232127	Kotihoito, eteläinen alue 3		28 720	25 640	89	38 170	32,9
232130	Kotihoito, eteläinen alue 4		27 680	19 250	70	28 660	3,5
232132	Kotihoito, eteläinen alue 5		31 080	21 586	69	32 130	3,4
232135	Kotihoito, pohjoinen alue 1		27 550	18 781	68	27 960	1,5
232176	Kotihoito, pohjoinen alue 4		24 380	13 000	53	19 350	-20,6
232101	Kotihoito, Pedersöre (2026: 232101)	20 788					
232102	Kotihoito, Luoto (2026: 232135)	6 552					
232103	Kotihoito Pietarsaari, alue 1 (2026: 232103)	18 788					
232104	Kotihoito Pietarsaari, alue 2 (2026: 232103, 232176)	15 998					
232105	Kotihoito Uusikarlepyy (2026: 232105)	25 603					
232107	Kotihoito Vöyri (2026: 232105, 232108)	16 336					
232108	Kotihoito Mustasaari 1 (2026:232108)	19 738					
232109	Kotihoito Mustasaari 2 (2026: 232110)	18 545					
232110	Kotihoito Mustasaari 3 (2026: 232108, 232110, 232127)	11 709					
232115	Kotihoito Vaasa 1 (2026: 232115)	25 005					
232116	Kotihoito Vaasa 2 (2026: 232115, 232119)	22 339					
232117	Kotihoito Vaasa 3 (2026: 232117)	21 597					
232118	Kotihoito Vaasa 4 (2026: 232118, 232127)	23 083					
232119	Kotihoito Vaasa 5 (2026: 232117-232119)	25 436					
232120	Kotihoito Vaasa 6 (2026:232115, 232117-232119)	19 383					
232125	Kotihoito Laihia (2026: 232125)	25 746					
232127	Kotihoito Maalahti-Korsnäs (2026: 232127, 232130)	33 665					
232130	Kotihoito Närpiö-Kaskinen (2026: 232130, 232132)	17 939					
232132	Kotihoito Kristiinankaupunki (2026: 232132)	22 648					
232135	Kotihoito Kruunupyy (2026: 232176)	20 097					
232176	Kotihoito Pietarsaari, alue 3 (2026: 232176)	13 146					
	Tunnit	**433 161**	**456 760**	**308 072**	**67**	**457 500**	**0,2**
224101	Päiväkeskus, pohjoinen alue	6 037	5 870	4 475	76	5 970	1,7
224102	Päiväkeskus, keskinen alue	5 781	5 660	4 530	80	6 040	6,7
232153	Päiväkeskus, eteläinen alue	2 232	2 210	1 662	75	2 220	0,5
	Käynnit	**14 050**	**13 740**	**10 667**	**78**	**14 230**	**3,6**

Toimialan oma tavoite	Mittari	Lähtötilanne	Tavoitetaso	Toimenpiteet
1. Arvoa tuottava hoito ja palvelu kaikenikäisille				
Tarveperusteisten ja vaikuttavien palvelujen saatavuus kansallisten määräaikojen mukainen	Hoidon ja palvelujen keskimääräinen odotusaika alle 3 kuukautta	2,5 kk	< 3 kk	Kotihoidon tehostaminen ja optimointi. Lisätään hyvinvointiteknologiaa ja digitaalisten palvelujen käyttöä. Yhteisöllisen asumisen kehittäminen ja lisääminen. Omaishoidon ja perhehoidon kehittäminen. Ympärivuorokautisen palveluasumisen lisääminen keskisellä alueella. Intervallihoidon kehittäminen. Oikeiden ja oikea-aikaisten palvelujen varmistaminen toimivien palveluketjujen avulla. Aktivoivan työotteen edelleen kehittäminen.
2. Suomen paras hyvinvointitiimi				
Osaavat, hyvinvoivat ja sitoutuneet työntekijät	Sairauspoissaolopäivät %	8,0 %	< 6 %	Henkilöstön osaamisen kehittäminen. Aktivoivan työotteen vahvistaminen. Henkilöstön osallisuuden parantaminen. Kotihoidon opetusyksikön kehittäminen. Vähennetään minimiin työtehtävät, jotka eivät vaadi hoitajakoulutusta.
3. Resurssit käytetään vaikuttavasti				
Oikeat palvelut oikealla tasolla ja kustannustehokas resurssien käyttö	Talous- ja toimintasuunnitelman noudattaminen, toteuma <100 %	99 %	<100 %	Painopisteen siirtäminen kevyempiin palvelumuotoihin. Perhe- ja omaishoidon vahvistaminen. Yhteisöllisen asumisen lisääminen. Hyvinvointiteknologian lisääminen. Kotihoidon tehostaminen. Ympärivuorokautisen palveluasumisen tarkoituksenmukaisen kattavuusasteen varmistaminen.
4. Turvallisuus ja laatu Pohjoismaiden huippua				
Korkea laatu, potilasturvallisuus ja toimivat palveluketjut	Käsiteltyjen HaiPro- ja SPro-ilmoitusten osuus	87 %	100 %	Yhteistyön ja palveluketjujen vahvistaminen oikeiden ja oikea-aikaisten palvelujen varmistamiseksi. Kuntouttavan ja aktivoivan työotteen kehittäminen. Osaamisen, perehdytyksen ja johtamisen varmistaminen. Turvallisia ja laadukkaita palveluja tukevan hyvinvointiteknologian kehittäminen.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Kuntoutus ja psykososiaaliset palvelut

Toimialan kuvaus

Kuntoutuksen ja psykososiaalisten palveluiden toimiala tuottaa Pohjanmaan hyvinvointialueella palveluita mielenterveys- ja päihdeasiakkaille, vammaispalvelulain mukaisia palveluita sitä tarvitseville asiakkaille sekä moniammatillista tukea ja kuntoutusta. Toimialalla toteutetaan sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palveluita. Toimiala sisältää sekä perustason että erikoissairaanhoidon palvelut. Lisäksi toimialalla tuotetaan sosiaalihuollon eri asumisen muotoja vammaisille- ja mielenterveys- ja päihdeasiakkaille.

Toimiala koostuu viidestä tulosalueesta. Tulosalueiden tavoitteena on tuottaa turvallista, laadukasta ja oikea-aikaista palvelua ja hoitoa asiakkaillemme.

- Asuminen ja päiväaikainen toiminta, vammaispalvelut tulosalueeseen kuuluu omaishoidon tuen palvelukokonaisuus alle 65-vuotiaiden osalta. Palveluita tuotetaan asumisen ja päiväaikaisen toiminnan tulosalueella, johon kuuluu asumisen tuki, asumispalvelut, päiväaikainen toiminta sekä henkilökohtaisen tuen yksikkö.
- Kuntoutus ja osaamiskeskus tulosalueeseen kuuluu lasten ja aikuisten terapiapalvelut, fysiatrian poliklinikka, apuvälinepalvelut, kotikuntoutus, tehostettu kotikuntoutus sekä osaamiskeskus, joka tarjoaa vaativia palveluita erityisesti vammaispalveluiden asiakkaille.
- Perusterveydenhuollon mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalvelut tulosalueeseen kuuluu lasten ja nuorten perustason psykososiaaliset palvelut, aikuisten psykososiaaliset avohoito- sekä aikuisten psykososiaaliset palvelut.
- Asuminen ja päiväaikainen toiminta, psykososiaaliset palvelut tulosalueeseen kuuluu mielenterveys- ja päihdepalveluiden päiväkeskus- ja työtoiminta sekä asumispalvelut. Asumispalvelut sisältävät tuettua- ja ympärivuorokautista asumista sekä kotikuntoutusta.
- Psykiatrian palvelut ja lyhyt aikainen päihdehoito tulosalueeseen kuuluu psykiatrian erikoissairaanhoidon päivä-, poliklinikka- ja osastotoiminta lapset, nuoret ja aikuiset. Lisäksi lyhytaikaista päihdehoitoa toteutetaan päihdepsykiatrian osaston avomoduulissa. Tämä palvelu on perustason palvelua.

Toimiala tekee tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimijoiden kanssa. Lisäksi ostamme palveluita yksityisiltä palveluntuottajilta ja heidän kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeää samaten kuin kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Vuoden 2027 toimintaan vaikuttaa säästötoimet. Kaikilla tulosalueilla tavoitteena on siirtyä raskaimmista palveluista kevyempiin palveluihin. Sosiaalihuoltolain muutos vaikuttaa toimialan palvelutuotantoon sekä palvelun myöntämiskriteereihin. Tämän muutoksen toteuttaminen tehdään yhdessä vammais- ja aikuissosiaalityön kanssa. Toimialalla on otettu käyttöön erilaisia digitaalisia palveluita, jotka helpottavat sekä asiakkaan että ammattilaisen välistä vuorovaikutusta sekä nopeuttaa palveluun pääsyä. Toimialan tavoitteena on toteuttaa oikea-aikaisia, vaikuttavia ja asiakkaan kuntoutumista tukevia palveluita. Asiakkaan osallisuus ja perheiden sekä omaisten mukaanotto palveluissa on tärkeää.

Kuntoutus ja psykososiaali-set palvelut	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	TOT 1-9 2026	Förv %	Talousarvio 2027	Mtos %
Myyntituotot	4 239 006	3 302 300	2 576 541	78,0	3 116 700	-5,6
Maksutuotot	5 491 218	5 604 200	4 395 482	78,4	5 985 700	6,8
Tuet ja avustukset	295 770	291 740	250 522	85,9	300 600	3,0
Vuokratuotot	2 063 063	2 254 600	1 509 635	67,0	2 062 400	-8,5
Muut tuotot	220 089	157 300	162 768	103,5	156 800	-0,3
Sisäiset tuotot	2 362 194	1 389 420	1 166 520	84,0	1 384 187	-0,4
TOIMINTATUOTOT	14 671 341	12 999 560	10 061 467	77,4	13 006 387	0,1
Henkilöstökulut	-65 602 632	-70 140 915	-49 589 966	70,7	-72 857 892	3,9
Palveluiden ostot	-59 282 334	-61 942 612	-49 750 507	80,3	-59 253 561	-4,3
josta asiakaspalvelut	-47 089 422	-50 027 797	-41 299 161	82,6	-47 918 986	-4,2
Aineet ja tarvikkeet	-4 780 900	-4 970 935	-3 734 859	75,1	-4 954 790	-0,3
Avustukset	-4 780 421	-4 801 200	-3 295 001	68,6	-4 623 450	-3,7
Vuokrat	- 449 477	- 486 800	- 403 960	83,0	- 515 200	5,8
Muut kulut	-19 396	-27 400	-26 621	97,2	-24 072	-12,1
Sisäiset kulut	-41 430 375	-44 585 927	-33 064 724	74,2	-45 648 049	2,4
KUSTANNUKSET	- 176 345 534	- 186 955 788	- 139 865 638	74,8	- 187 877 013	0,5
TOIMINTAKATE	- 161 674 193	- 173 956 229	- 129 804 170	74,6	- 174 870 626	0,5
Valtion rahoitus						
Rahoitustuotot- ja kulut	-6 848		-1 087			
Vuosikate	- 161 681 041	- 173 956 229	- 129 805 258	74,6	- 174 870 626	0,5
Poistot	- 699 031	- 884 760	- 626 058	70,8	-1 173 241	32,6
TULOS	- 162 380 071	- 174 840 989	- 130 431 315	74,6	- 176 043 867	0,7
Valtuuston sitovuustaso	- 161 681 041	- 173 956 229	- 129 805 258	74,6	- 174 870 626	0,5

Suoritteet

	KUNTOUTUSPALVELUT JA OSAAMIS-KESKUS	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
253501	Kuntoutus, lapset	12 867	18 531	12 623	68	18 000	-2,9
253502	Kuntoutus, aikuiset	42 583	46 312	39 650	86	50 000	8,0
253503	Fysiatrian yksikkö	9 028	20 021	8 597	43	11 463	-42,7
253504	Kotikuntoutus	12 480	14 713	11 047	75	14 729	0,1
253506	Apuvälinekeskus	8 105	10 297	7 850	76	10 467	1,7
253507	Kotiutumisen tuki	8 231	7 865	10 142	129	13 523	71,9
228207	Osaamiskeskus	4 441	5 292	2 601	49	3 468	-34,5
	Käynnit	**97 735**	**123 031**	**92 510**	**75**	**121 650**	**-1,1**

	ASUMINEN JA PÄIVÄAIKINEN TOI-MINTA,VAMMAISPALVELUT	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
226101	Keva-koti asumispalvelut	2 517	2 219	1 799	81	2 399	8,1
226103	Näthemmet asumispalvelut	2 011	1 885	1 365	72	1 820	-3,4
226104	Kultapiha asumispalvelut	7 034	6 957	1 006	14	1 341	-80,7
226105	Mäkihovi asumispalvelut	4 745	4 732	3 726	79	4 968	5,0
226106	Puistokoti asumispalvelut	4 916	6 555	2 969	45	3 959	-39,6

226107	Purohovi asumispalvelut	6 018	6 105	3 003	49	4 004	-34,4
226108	Kivikoto asumispalvelut	4 388	4 976	4 202	84	5 603	12,6
226109	Lyran asumispalvelut	4 744	4 771	1 894	40	2 555	-46,4
228208	Hedbo asumispalvelut	5 023	4 100	1 679	41	2 240	-45,4
228213	Solsidan asumispalvelut	4 392	4 368	2 184	50	2 920	-33,2
226127	Treklöverns asumispalvelut	3 600	3 600	2 286	64	3 300	-8,3
226128	Bennäs/Lövö asumipalvelu	5 699	5 667	2 730	48	3 650	-35,6
226129	Korallen asumispalvelut	8 961	8 960	5 092	57	6 935	-22,6
226130	Kotilinna asumispalvelut	5 242	5 229	3 988	76	5 317	1,7
226131	Kristallen asumispalvelut	2 738	3 227	1 961	61	2 615	-19,0
226132	Kronan asumispalvelut	5 840	5 783	4 639	80	4 015	-30,6
226133	Kvalita asumispalvelut	8 030	8 008	1 972	25	2 920	-63,5
226134	Södermalm asumispalvelut	8 358	8 353	2 730	33	3 650	-56,3
226135	Merituuli asumispalvelut	3 007	2 905	2 169	75	2 892	-0,4
226136	Nyboda asumispalvelut	6 195	6 573	3 382	51	4 745	-27,8
226137	Närboda-Nygränd asumispalvelut	8 958	9 041	6 754	75	9 125	0,9
226138	Sandåkers asumispalvelut	8 692	8 711	6 457	74	8 760	0,6
226139	Sydboda asumispalvelut	5 825	5 460	2 992	55	3 989	-26,9
226140	Toukoranta asumispalvelut	5 850	5 895	4 089	69	5 452	-7,5
226142	Villa Skata asumispalvelut	3 387	3 365	1 067	32	1 203	-64,2
226143	Berga asumispalvelut	880	821	963	117	1 284	56,4
226144	Merililja asumispalvelut		2 795	2 434	87	3 245	16,1
226145	Storsveden asumispalvelut	3 478	3 288	2 457	75	3 276	-0,4
226146	Villa Holma asumispalvelut	0	0	438	0	1 095	0,0
226147	Lövlunden asumispalvelut	0	0	2 488	0	3 650	0,0
228265	Hedbo yhteisöllisen asumisen palvelut			5 119			
228272	Kronan yhteisöllisen asumisen palvelut			1 092			
	Asumisvuorokaudet	**143 418**	**144 349**	**91 126**	**63**	**118 037**	**-18,2**
228502	Lövögården päivä- ja työtoiminta	5 974	5 819	4 294	74	5 800	-0,3
228503	Intek päivä- ja työtominta	13 914	13 811	10 356	75	15 600	13,0
228504	Koivusilta päivätoiminta	8 427	8 305	5 751	69	7 668	-7,7
228505	Kvadria päivä- ja työtoiminta	17 435	17 188	12 558	73	17 780	3,4
228506	Nyboda päivä- ja työtoiminta	7 325	7 321	5 166	71	7 338	0,2
228507	Dagpunkten päivä- ja työtoiminta	5 101	4 993	3 716	74	5 050	1,1
228508	Purje päivätoiminta	1 910	1 891	1 470	78	1 960	3,6
228509	Sydboda päivätoiminta	1 994	1 952	1 492	76	1 989	1,9
228510	Veturi päivätoiminta	4 419	4 324	2 324	54	3 099	-28,3
228203	Iltapäivä- ja lomahoito	7 392	7 039	5 537	79	7 383	4,9
228204	Päivä- ja työtoiminta Majakka, Vaasa	14 224	13 731	8 193	60	10 924	-20,4
228205	Päivätoiminta Meritähti, Vaasa	2 810	2 817	2 105	75	2 807	-0,4
228206	Teeriniemen päivätoiminnat	3 637	4 485	2 270	51	3 027	-32,5
228212	Regnbågen päivä- ja työtoiminta	2 901	2 940	2 200	75	3 018	2,7
	Käynnit	**97 463**	**96 616**	**67 432**	**70**	**93 443**	**-3,3**

	PERUSTERVEYDENHUOLLON MIELEN-TERVEYS-, PÄIHDE- JA RIIPPUVUUSPAL-VELUT	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
245301	Nuorisoasemat Klaara ja Fiilis (>245302)	7 290	6 800	6 115	90	0	-100,0
246400	Psykososiaalinen keskus, päihdehoito, pohj. alue					1 787	
246401	Psykososiaalinen keskus, päihdehoito, kesk. alue					5 537	
246402	Psykososiaalinen keskus, päihdehoito, etel. alue					633	
245302	Psykososiaalinen keskus, keskinen alue	28 183	28 000	16 084	57	28 000	0,0
260101	Psykososiaalinen keskus, pohjoinen alue	6 768	3 700	6 670	180	8 893	140,4
260104	Psykososiaalinen keskus, eteläinen alue	16 320	10 980	7 356	67	9 808	-10,7
	Käynnit	**58 561**	**52 880**	**42 193**	**80**	**54 658**	**3,4**

	AIKUISTEN PSYKOSOSIAALISET PAL-VELUT, HOITO-OSASTOT	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
260102	Psyk. aik.vast. Psaari	0	1 350	1 063	79	1 800	33,3
260103	Fredrikakliniken	0	750	547	73	800	6,7
260106	Päihdepsykiatrian osasto, H7	6 022	6 000	3 865	64	6 000	0,0
260107	Akuuttipsykiatrian osasto, H8	5 234	5 400	3 770	70	5 400	0,0
260108	Tutkimus- ja kuntoutusosasto, H7	3 351	3 300	2 256	68	3 300	0,0
245201	Pixneklinikka	1 634	2 200	1 329	60	2 200	0,0
	Hoitovuorokaudet	**16 241**	**19 000**	**12 830**	**68**	**19 500**	**2,6**

	PSYKIATRIAN PALVELUT JA LYHYTAI-KAINEN PÄIHDEHOITO	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
260102	Psyk. aik.vast. Psaari	1 371	1 800	857	48	1 540	-14,4
260103	Fredrikakliniken	736	800	453	57	604	-24,5
260106	Päihdepsykiatrian osasto, H7	5 293	6 000	3 616	60	5 000	-16,7
260107	Akuuttipsykiatrian osasto, H8	5 048	5 400	3 543	66	4 800	-11,1
260108	Tutkimus- ja kuntoutusosasto, H7	3 289	3 300	2 092	63	2 850	-13,6
245201	Pixneklinikka	1 725	2 200	1 210	55	1 613	-26,7
260605	Nuorisopsykiatrian osasto, H8	2 020	2 130	1 162	55	1 550	-27,2
260606	Lastenpsykiatrian osasto, H8	909	1 050	452	43	605	-42,4
	Hoitopäivät	**20 391**	**22 680**	**13 385**	**59**	**18 562**	**-18,2**
260601	Lasten- ja nuorten psykiatrian vastaanotto, Pietarsaari	4 592	3 800	4 110	108	5 480	44,2
260602	Nuorisopsykiatrian poliklinikka	7 162	6 610	5 429	82	7 240	9,5
260603	Lastenpsykiatrian poliklinikka	8 322	8 200	6 884	84	9 200	12,2
260100	Psykiatrian vastaanotto, eteläinen alue (>260105)		3 200	1 546	48	0	-100,0
260102	Psykiatrinen aikuisvastaanotto ja päivä-osasto, Pietarsaari	13 612	15 500	8 155	53	10 880	-29,8
260103	Fredrikaklinikka	1 522	1 200	867	72	1 156	-3,7
260105	Psykiatrinen poliklinikka	26 035	24 000	22 091	92	31 000	29,2
	Käynnit	**61 245**	**62 510**	**49 082**	**79**	**64 956**	**3,9**

	ASUMINEN JA PÄIVÄAIKAINEN TOIMINTA, PSYKOSOSIAALISET PALVELUT	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
228209	Stella asumistuki (1.4.2026)			7 372		9 829	
245303	Psykososiaalinen kotikuntoutus, kesk.	2 104	6 900	5 724	83	7 362	6,7
245305	Päiväkeskus Lillhaga	555	700	106	15	141	-79,9
245307	Päiväkeskus Sympati	2 104	2 000	1 268	63	1 691	-15,5
245309	Psykososiaalinen kotikuntoutus, pohj.					6 000	
	Käynnit	**4 763**	**9 600**	**14 470**	**151**	**22 323**	**132,5**
245101	Aaltokoti, asumispalvelu, Vaasa	2 926	3 285	2 249	68	3 500	6,5
245308	Ankaret, asumispalvelu, Luoto	3 414	4 015	2 972	74	3 963	-1,3
245309	Psykososiaalinen kotikuntoutus, pohj.	7 478	8 030	5 876	73	0	-100,0
245501	Hagaborg, asumispalvelu, Pietarsaari	3 909	4 380	3 195	73	4 260	-2,7
245502	Silmukoti, asumispalvelu, Vaasa	5 281	5 475	4 047	74	5 400	-1,4
245503	Purotien palveluyksikkö, Närpiö	4 693	6 109	4 737	78	6 500	6,4
245505	Kreivinkoti, Kristiinankaupunki	5 107	5 475	4 044	74	5 400	-1,4
	Asumisvuorokaudet	**32 808**	**36 769**	**27 120**	**74**	**29 023**	**-21,1**

Toimialan oma tavoite	Mittari	Lähtötilanne	Tavoitetaso	Toimenpiteet
1. Arvoa tuottava hoito ja palvelu kaikenikäisille				
Arvoa tuottava palvelu	Lakisääteisten määräaikojen toteutuminen	70%	100%	Saatavuuden ja asiakasvirtauksen parantaminen digipalveluita, puhelinpalveluita ja kivijalkapalveluita kehittämällä Osaamiskeskuksen palveluiden kehittäminen uuden vammaispalvelulain mukaisesti Päihdestrategian tekeminen Vammaispalveluiden tilojen kehittäminen ja toiminnan uudistaminen
2. Suomen paras hyvinvointitiimi				
Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi	NPS, eNPS	NPS 30, eNPS 75	NPS 40, eNPS 85	Valmentavan ja vaikuttavan toiminnan johtamisen kehittäminen, kaikki esihenkilöt suorittavat valmentavan ja vaikuttavan johtamisen koulutuksen
3. Resurssit käytetään vaikuttavasti				
Vähähyötyisestä toiminnasta luopuminen	Henkilötyön tuottavuuden ja vaikuttavuuden mittaaminen	50%	80%	Vaikuttavuuden mittareiden implementointi Työn tavoitteiden selkeyttäminen ja seuraaminen Asiantuntijoiden ja avohoidon työntekijöiden suoritteiden tavoitetason määrittäminen yhdessä ylemmän johdon kanssa

Toimialan oma tavoite	Mittari	Lähtötilanne	Tavoitetaso	Toimenpiteet
4. Turvallisuus ja laatu Pohjoismaiden huippua				
Palvelumme ovat turvallisia ja laadukkaita	Haipro, Spro ilmoitukset ja niiden käsittely	80%	100%	Hoidon ja palvelun sisällön jatkuvan laadun parantaminen Valmiuden ja varautumisen kehittäminen Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisten palveluiden selkeyttäminen

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Sosiaali- ja terveyskeskus

Toimialan kuvaus

Sosiaali- ja terveyskeskuksen toimiala käsittää perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon ja erikoissairaanhoidon toimintoja. Toimiala on jaettu neljään tulosalueeseen: sosiaali- ja terveydenhuollon avopalvelut, lapsi- ja perhepalvelut, erikoissairaanhoidon avopalvelut ja suun terveydenhuolto. Vuoden 2027 toimintaa leimaavat edelleen säästötoimet, mutta laaja palveluverkko ja vahvat peruspalvelut säilyvät. Rahoituksen väheneminen vaatii palvelurakenteen keventämistä sekä voimakkaampaa keskittymistä vaikuttavuuteen. Vuoden 2027 toimenpiteitä ovat perusterveydenhuollon omatiimimallin toimeenpano hoidon jatkuvuuden parantamiseksi, potilaan ja asiakkaan palveluketjun yhtenäistäminen peruspalveluista erityistason palveluihin saakka, yhteistyön kehittäminen kuntien, yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa, uuden sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain muutosten toimeenpano, valmentavan ja vaikuttavan esihenkilötyön kehittäminen, osaamispääoman lisääminen koulutusten avulla, painopisteen siirtäminen raskaammista kevyempiin palveluihin, sosiaalihuollon suoritteiden mittaamisen kehittäminen, tekoälyn ja robotiikan käytön laajentaminen sekä valmiuden ja varautumisen kehittäminen. Resurssikeskuksella ja Sosiaali- ja terveyskeskuksella on sama toimialajohtaja, joten toimialoilla pidetään yhteiset johtoryhmä-, yhteistyöryhmä- ja tilannekuvakokoukset.

Sosiaali- ja terveyskeskus	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	TOT 1-9 2026	Förv %	Talousarvio 2027	Mtos %
Myyntituotot	11 800 201	8 190 500	6 491 187	79,3	8 432 600	3,0
Maksutuotot	12 874 027	13 801 200	11 009 300	79,8	14 142 700	2,5
Tuet ja avustukset	315 911	525 000	372 703	71,0	435 000	-17,1
Vuokratuotot	14 724	16 300	16 099	98,8	19 100	17,2
Muut tuotot	79 631	26 000	40 079	154,2	22 000	-15,4
Sisäiset tuotot	2 391 956	2 388 545	1 844 543	77,2	2 664 889	11,6
TOIMINTATUOTOT	27 476 450	24 947 545	19 773 911	79,3	25 716 289	3,1
Henkilöstökulut	-58 521 443	-74 046 685	-51 189 279	69,1	-76 035 781	2,7
Palveluiden ostot	-60 031 431	-58 219 120	-45 818 133	78,7	-60 365 963	3,7
josta asiakaspalvelut	-32 502 503	-29 707 800	-24 887 029	83,8	-30 639 136	3,1
Aineet ja tarvikkeet	-17 678 711	-18 237 600	-13 462 456	73,8	-18 661 552	2,3
Avustukset	-7 701 036	-7 356 700	-5 665 017	77,0	-8 074 350	9,8
Vuokrat	-1 186 432	-1 014 900	- 534 788	52,7	- 659 000	-35,1
Muut kulut	-29 660	-50 900	-20 395	40,1	-40 698	-20,0
Sisäiset kulut	-90 500 034	-91 157 952	-64 821 681	71,1	-94 685 271	3,9
KUSTANNUKSET	- 235 648 747	- 250 083 856	- 181 511 748	72,6	- 258 522 616	3,4
TOIMINTAKATE	- 208 172 298	- 225 136 311	- 161 737 837	71,8	- 232 806 326	3,4
Valtion rahoitus						
Rahoitustuotot- ja kulut	-3 889		-1 159			
Vuosikate	- 208 176 187	- 225 136 311	- 161 738 997	71,8	- 232 806 326	3,4
Poistot	-1 437 482	-1 781 768	-1 212 114	68,0	-2 159 018	21,2
TULOS	- 209 613 669	- 226 918 079	- 162 951 110	71,8	- 234 965 344	3,5
Valtuuston sitovuustaso	- 208 176 187	- 225 136 311	- 161 738 997	71,8	- 232 806 326	3,4

Suoritteet

	SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON AVOPALVELUT	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
253601	Terveydenhuolto- ja sairaanhoito Maalahti-Korsnäs	18 032	22 500	8 742	39	14 000	-37,8
253602	Terveydenhuolto- ja sairaanhoito Laihia	27 089	25 700	16 595	65	23 000	-10,5
253606	Terveydenhuolto- ja sairaanhoito Vaasa	107 372	103 000	69 160	67	99 000	-3,9
253607	Terveydenhuolto- ja sairaanhoito Vähäkyrö	12 691	11 500	7 225	63	11 000	-4,3
253608	Terveydenhuolto- ja sairaanhoito Mustasaari	46 774	48 500	34 908	72	48 500	0,0
253609	Terveydenhuolto- ja sairaanhoito Vöri	16 909	15 000	11 561	77	15 000	0,0
253610	Terveydenhuolto- ja sairaanhoito Närpiö	31 603	41 000	17 615	43	27 000	-34,1
253611	Terveydenhuolto- ja sairaanhoito Pietarsaari, Pedersöre, Luoto	61 190	63 000	40 064	64	57 000	-9,5
253612	Terveydenhuolto- ja sairaanh. Uusikarlepyy	29 668	31 500	21 447	68	30 000	-4,8
253614	Terveydenhuolto- ja sairaanhoito Kristiinan-kaupunki (ostopalvelu)	31 518	31 000	21 865	71	30 000	-3,2
253619	Terveydenhuolto- ja sairaanhoito Kruunupyy	17 754	16 500	15 577	94	19 500	18,2
253615	Diabetesyksikkö	26 851	30 000	17 562	59	26 000	-13,3
253618	Ikäihmisten terveyspalvelut	18 089	17 800	13 219	74	18 000	1,1
253626	Digiklinikka (hanke 2025)	10 740		7 008		0	
290203	Asiakaspalvelukeskus			84 685		112 000	
	Käynnit	**456 280**	**457 000**	**402 311**	**88**	**530 000**	**16,0**
253617	Hoitotarvikejakelu	31.8.2025					
	Asiakkaat yhteensä	25 546		31 522		33 000	
	Kotiintoimitusasiakkaat	11 954		12 815		13 500	

	ERIKOISSAIRAANHOIDON AVOHOITO	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
260232	Sisätautien poliklinikka	40 403	42 500	33 411	79	43 000	1,2
260233	Kirurginen poliklinikka	21 321	23 000	17 426	76	23 000	0,0
260234	Naistentautien poliklinikka	5 671	6 500	4 115	63	6 000	-7,7
260235	Silmäyksikkö	10 131	10 000	13 883	139	18 000	80,0
	Silmäpäiväkirurgia	2 612	2 900	2 326	80	3 000	3,4
260236	Korva- Nenä ja kurkkutautien polikl.	10 306	10 300	8 429	82	12 600	22,3
260237	Ihotautien poliklinikka	11 207	11 700	8 249	71	10 900	-6,8
260238	Neurologian poliklinikka	9 472	9 100	7 406	81	9 600	5,5
260239	Skopiayksikkö, H2	5 395	5 200	4 792	92	5 900	13,5
260240	Keuhkopoliklinikka	13 670	15 500	10 636	69	13 700	-11,6
260231	Äitiyspoliklinikka	5 716	5 800	4 522	78	5 800	0,0
	Käynnit	**135 904**	**142 500**	**115 195**	**81**	**151 500**	**6,3**

	SUUN TERVEYDENHUOLTO	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
254201	Suun terveydenhuolto, pohjoinen	42 272	41 300	31 795	77	42 000	1,7
254205	Suun terveydenhuolto, keskeinen-etelä	35 624	39 300	29 746	76	39 300	0,0
254207	Suun terveydenhuolto, Vaasa-Laihi	57 712	57 000	53 243	93	64 800	13,7
254212	Hammashuolto, KRS(ostopalvelu)	7 080	7 300	5 057	69	6 700	-8,2
254101	Suu- ja leukasairauden poliklinikka	3 571	3 600	2 940	82	3 700	2,8
	Käynnit	**146 259**	**148 500**	**122 781**	**83**	**156 500**	**5,4**

	LAPSI- JA PERHEPALVELUT	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
212202	Lapsen laitoshuolto lastensuojelu, oma toim.	5 658	6 575	4 282	65	8 000	
212203	Lapsen laitoshuolto lastensuojelu, ostopalvelut	36 162		31 201		41 000	
212302	Perhehoito lastensuojelu, ostopalvelu	2 270		1 016		2 000	
	Asumisvuorokaudet	**44 090**	**6 575**	**36 499**	**0**	**51 000**	**0,0**
	paikkamäärä, omat lastensuojeluyksiköt	15+2	17->27	17->27		25+2	
	käyttöaste %	91,2				81,2	
253805	Äitiys- ja ehkäisyneuvola	54 302	53 800	37 988	71	55 000	2,2
253821	Äitiys- ja ehkäisyneuvola Kristiinankaupunki. (ostopalvelu)	1 075	1 200	625	52	800	-33,3
	Käynnit	**55 377**	**55 000**	**38 613**	**70**	**55 800**	**1,5**
253814	Lastenneuovla	43 995	48 000	32 868	68	43 900	-8,5
253818	Lastenneuvola Kristiinankaupunki (ostopalvelu)	1 098	1 000	851	85	1 100	10,0
	Käynnit	**45 093**	**49 000**	**33 719**	**69**	**45 000**	**-8,2**
253204	Kouluterveydenhuolto	46 048	47 600	33 036	69	45 700	-4,0
253208	Kouluterveydenhuolto Kristiinankaupunki (ostopalvelu)	1 552	1 700	996	59	1 300	-23,5
	Käynnit	**47 600**	**49 300**	**34 032**	**69**	**47 000**	**-4,7**
253809	Opiskeluterveydenhuolto	13 833	15 000	9 934	66	15 000	0,0
346601	Kuraattorit	-	16 900	17 491	103	21 500	27,2
345610	Koulupsykologit	7 676	7 200	6 774	94	8 500	18,1
	Käynnit	**21 509**	**39 100**	**34 199**	**87**	**45 000**	**15,1**
260511	Lastentautien poliklinikka	12 226	12 700	12 959	102	15 500	22,0
260512	Lastenneurologian yksikkö	2 169	2 200	2 371	108	3 000	36,4
	Käynnit	**14 395**	**14 900**	**15 330**	**102,9**	**18 500**	**24,2**

Toimialan oma tavoite	Mittari	Lähtötilanne	Tavoitetaso	Toimenpiteet
1. Arvoa tuottava hoito ja palvelu kaikenikäisille				
Palvelumme tuottavat arvoa yhdenvertaisesti	Lakisääteisten määräaikojen toteutuminen	60 %	100 %	Omatimimallin laajentaminen hoidon jatkuvuuden parantamiseksi, palveluketjun yhtenäistäminen peruspalveluista erityistason palveluihin saakka, uuden sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain muutosten toimeenpano, yhteistyön kehittäminen kuntien, yritysten, kolmannen sektorin ja muiden hyvinvointialueiden kanssa.
2. Suomen paras hyvinvointitiimi				
Henkilöstömme on osaavaa ja hyvinvoivaa	NPS, eNPS	NPS 70, eNPS 3	NPS 85, eNPS 15	Valmentavan ja vaikuttavan esihenkilötyön kehittäminen, osaamispääoman lisääminen koulutusten avulla.
3. Resurssit käytetään vaikuttavasti				
Käytämme resurssit vaikuttavasti	Sosiaali- ja terveystoiminnan kokonaiskustannukset	Överskridning inom vissa delar av verksamheten, underskridning inom andra.	Budjetin raameissa	Painopisteen siirtoa raskaammista kevyempiin palveluihin, sosiaalihuollon suoritteiden mittaamisen kehittäminen, tekoälyn ja robotiikan käytön laajentaminen.
4. Turvallisuus ja laatu Pohjoismaiden huippua				
Palvelumme ovat turvallisia ja laadukkaita	HaiProt ja s-Prot käsitelty	80 %	100 %	Valmiuden ja varautumisen kehittäminen.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Sairaalapalvelut

Toimialan kuvaus

Sairaalapalvelujen toimiala (SAIR) koostuu neljästä tulosalueesta. Päivystystoimintaan kuuluvat ensihoito, yhteispäivystys ja Malmin päivystys (perusterveydenhuolto). Akuuttisairaalassa toimivat vaativaa erikoissairaanhoitoa antavat hoitoyksiköt.

Hoito-osastoihin kuuluvat kaikki ympärivuorokautista hoitoa antavat vuodeosastot sekä kotisairaala ja palliatiivinen keskus, mutta myös hoitoringit ja hengitystä tukevat hoidot. Diagnostiikka ja tukitoiminnot tukevat koko toimialaa kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen sekä koko Pohjanmaan käsittävän välinehuollon ja apteekkipalvelujen kautta. Laboratorio- ja patologiapalvelut on ulkoistettu FimLabille. Tarkemmat tiedot ovat luettavissa tulosalue- tai yksikkötasolla.

Sairaalapalvelut	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	TOT 1-9 2026	Förv %	Talousarvio 2027	Mtos %
Myyntituotot	8 896 451	7 604 900	6 046 446	79,5	8 777 776	15,4
Maksutuotot	10 620 282	10 641 950	8 039 357	75,5	13 607 075	27,9
Tuet ja avustukset	3 199 612	2 812 000	2 054 325	73,1	2 812 000	-0,0
Vuokratuotot	25 551	30 800	53 200	172,7	30 800	-0,0
Muut tuotot	48 230	46 900	32 084	68,4	46 900	-0,0
Sisäiset tuotot	63 879 499	60 564 990	42 479 692	70,1	58 445 038	-3,5
TOIMINTATUOTOT	86 669 624	81 701 540	58 705 103	71,9	83 719 589	2,5
Henkilöstökulut	-74 700 662	-76 826 042	-55 057 183	71,7	-77 046 404	0,3
Palveluiden ostot	-89 047 268	-88 802 584	-67 151 069	75,6	-86 275 065	-2,8
josta asiakaspalvelut	-55 800 076	-57 267 006	-43 718 222	76,3	-56 806 598	-0,8
Aineet ja tarvikkeet	-25 731 960	-25 499 000	-18 070 906	70,9	-25 961 127	1,8
Avustukset			-18 429			
Vuokrat	-5 637 987	-4 332 054	-4 044 581	93,4	-4 761 200	9,9
Muut kulut	-4 565	-6 500	-3 619	55,7	-6 630	2,0
Sisäiset kulut	- 131 619 284	- 124 057 392	-92 281 148	74,4	- 122 539 152	-1,2
KUSTANNUKSET	- 326 741 726	- 319 523 572	- 236 626 936	74,1	- 316 589 579	-0,9
TOIMINTAKATE	- 240 072 101	- 237 822 032	- 177 921 832	74,8	- 232 869 989	-2,1
Valtion rahoitus						
Rahoitustuotot- ja kulut	-3 195		- 294			
Vuosikate	- 240 075 297	- 237 822 032	- 177 922 126	74,8	- 232 869 989	-2,1
Poistot	-2 448 045	-2 411 937	-1 675 620	69,5	-2 817 068	16,8
TULOS	- 242 523 341	- 240 233 969	- 179 597 746	74,8	- 235 687 057	-1,9
Valtuuston sitovuustaso	- 240 075 297	- 237 822 032	- 177 922 126	74,8	- 232 869 989	-2,1

Suoritteet

	AKUUTTISAIRAALA	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
260202	Päiväkirurgia	3 780	3 700	2 700	73,0	3 700	0,0
260204	Preoperatiivinen poliklinikka	4 777	4 600	3 440	74,8	4 600	0,0
	Käynnit	**8 557**	**8 300**	**6 140**	**74,0**	**8 300**	**0,0**
260205	Leikkausosasto, leikkaukset	5 121	4 700	3 032	65	4 700	0,0
	OP Anestesia päätoimenpiteenä	1 721	2 100	1 348	64	2 100	0,0
	Toimenpiteet	**6 842**	**6 800**	**4 380**	**64,4**	**6 800**	**0,0**
260207	Dialyysihoito	9 413	9 500	5 657	60	9 500	0,0
260208	Sädehoito-osasto	19 784	19 700	13 903	71	19 700	0,0
260209	Syöpätautien poliklinikka ja päiväosasto	26 207	23 000	8 515	37	23 000	0,0
260210	Päiväyksikkö	4 093	4 300	3 184	74	4 300	0,0
	Käynnit	**59 497**	**56 500**	**31 259**	**55,3**	**56 500**	**0,0**

	PÄIVYSTYSTOIMINTA	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
260701	Yhteispäivystys	66 760	57 000	36 290	64	55 000	-3,5
260702	Malmin Päivystys	33 893	34 500	23 836	69	33 000	-4,3
	Käynnit	**100 653**	**91 500**	**60 126**	**65,7**	**88 000**	**-3,8**

	HOITO-OSASTOT	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
256101	Yleislääketieteen osasto 1, Prs	8 385	7 665	5 791	76	7 665	0,0
256102	Yleislääketieteen osasto 2, Prs	7 379	7 130	5 333	75	7 130	0,0
256104	Yleislääketieteen osasto, Uusikaarlepyy	8 307	7 665	5 784	75	7 665	0,0
256105	Yleislääketieteen osasto, Vöyri	1 510					
256106	Yleislääketieteen osasto, Mustasaari	11 265	9 000	7 612	85	0	-100,0
256108	Palliatiivinen osasto H6, Vaasa	5 936	5 380	3 921	73	5 380	0,0
256109	Yleislääketieteen osasto 2, Vaasa	8 740	7 500	5 903	79	7 500	0,0
256110	Yleislääketieteen osasto, 1 Vaasa	7 539	6 440	5 090	79	6 440	0,0
256112	Yleislääketieteen osasto, Maalahti	10 944	9 200	6 854	75	9 200	0,0
256113	Yleislääketieteen osasto, Närpiö	8 084	7 870	6 101	78	7 870	0,0
256114	Yleislääketieteen osasto, Kristiinankaupunki	6 448		347			
256116	Opetusosasto H6, Vaasa					5 895	
260211	Sydänosasto Y1B	7 214	7 000	5 343	76	7 000	0,0
260212	Päivystysosasto	6 591	6 100	4 600	75	5 100	-16,4
260213	Kirurgian osasto 2 H4	6 558	5 600	4 517	81	6 000	7,1
260214	Kirurgian osasto 1 H4	6 502	5 800	4 508	78	6 000	3,4
260215	Kirurgian osasto 3 H4	3 934	4 000	2 989	75	0	-100,0
260216	Synnytys- ja naistentautien osasto	7 908	8 400	3 532	42	4 710	-43,9
260501	Lastentautien osasto	4 019	4 500	2 869	64	4 500	0,0
260217	Syöpä- ja veritautien osasto, H6	5 065	4 900	3 067	63	4 900	0,0
260218	Neurologian ja sisätautien osasto, H6	5 682	5 800	4 139	71	5 800	0,0
260219	Vaativan kuntoutuksen osasto, Pietarsaari	5 108	0	1 034	0		
260220	Vaativan kuntouksen osasto, H5, Vaasa	6 434	6 000	4 721	79	6 000	0,0

253103	Hengityshalvauspotilaat	365	365	273	75	365	0,0
	Hoitovuorokaudet	**149 917**	**126 315**	**94 328**	**74,7**	**115 120**	**-8,9**
253101	Kotisairaala ja palliatiivinen keskus	27 023	23 000	24 660	107	28 000	21,7
253102	Hoitoringit	840	500	447	89	500	0,0
	Käynnit	**27 863**	**23 500**	**25 107**	**106,8**	**28 500**	**21,3**

	DIAGNOSTIKKA JA TUKIPALVELUT	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
420011	Radiologian yksikkö	93 998	98 000	74 016	76	98 000	0,0
420012	Diagnostinen fysiologia ja isotooppiyksikkö	7 097	8 500	5 662	67	8 000	-5,9
420015	Välinehuolto	365 910	300 000	277 490	92	350 000	16,7
420016	Apteekkipalvelut	117 515	120 000	82 965	69	110 000	-8,3
	Suoritteet	**584 520**	**526 500**	**440 133**	**83,6**	**566 000**	**7,5**

Toimialan oma tavoite	Mittari	Lähtötilanne	Tavoitetaso	Toimenpiteet
1. Arvoa tuottava hoito ja palvelu kaikenikäisille				
Hoitoa odottavien odotusaikojen pitäminen lakisääteisten määräaikojen puitteissa (alle 180 päivää).	Hoitojonot	11,5% (ortopedia 23,1% 31.8.2026)	Yli 180 päivää hoitoa odottavien osuus alle 2 %.	Toiminnan suunnittelu siten, että määräajat saavutetaan ja niissä pysytään - lisätyö ja ostopalvelut.
2. Suomen paras hyvinvointitiimi				
Sairauspoissaolojen vähentäminen	Sairauspoissaolojen osuus palvelussuhdepäivistä, %	5,4% (31.8.2026)	Alle 4,5 %	Vaikutusmahdollisuuksien lisääminen omassa työssä: toimintaa suunnitellaan yhdessä ja vahvistetaan siten osallistumismahdollisuuksia.
3. Resurssit käytetään vaikuttavasti				
Oikea potilas oikeassa paikassa oikeaan aikaan.	Jatkohoitopaikkaa odottavien määrä ALL:ssa ja erikoissairaanhoidossa (ESH).	Viikolla 35/20926: YLE 68 och ESH 18	Alle 10 odottajaa ESH:ssa ja alle 30 odottajaa YLE:ssä	Suunnittelun parantaminen – kotiutuksen suunnittelu aloitetaan jo potilaan tullessa hoitoon.
4. Turvallisuus ja laatu Pohjoismaiden huippua				
Vakavimpien HaiPro-ilmoitusten määrän pitäminen vähäisenä.	HaiPro-luokat IV-V (potilasturvallisuus)	31.8.2026: 4,9%	Alle 4 %	Huolellisuuden lisääminen ja aiempien HaiPro-ilmoitusten tehokkaampi hyödyntäminen

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Resurssikeskus

Toimialan kuvaus

Resurssikeskus jatkaa edelleen omana toimialana ja jakaantuu Resurssinhallintapalveluiden, Sihteeripalveluiden sekä Lääkäreiden, hammaslääkäreiden ja asiantuntijoiden tulosalueisiin. Toimialan keskeinen tehtävä on tuottaa laadukkaita palveluja väestölle ja tukea muiden toimialojen toimintaa. Keskeisiä toimenpiteitä vuonna 2027 ovat oman poolitoiminnan edelläkävijyyden ylläpitäminen, vaikuttavuuden arviointi kiertävän varahenkilöstön osalta, resurssien optimaalinen käyttö, työhyvinvointiin panostaminen valmentavan johtamisen avulla, ammattienvälisen työnjaon edistäminen, tekoälyn käyttöönoton lisääminen vapauttamaan ammattilaisten työaikaa asiakaskontakteihin ja reaaliaikaisen operatiivisen tilannekuvan sekä asiakasvirtauksen edelleen kehittäminen. Resurssikeskuksella ja Sosiaali- ja terveyskeskuksella on sama toimialajohtaja, joten toimialoilla pidetään yhteiset johtoryhmä-, yhteistyöryhmä- ja tilannekuvakokoukset.

Resurssikeskus	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	TOT 1-9 2026	Förv %	Talousarvio 2027	Mtos %
Myyntituotot	85 424	96 900	43 943	45,3	76 200	-21,4
Maksutuotot	14 381	7 900	-0	0,0	-0	- 100,0
Tuet ja avustukset	11 472	6 000	925	15,4	-0	- 100,0
Vuokratuotot		-0				
Muut tuotot	7 562	-0	1 255			
Sisäiset tuotot	142 843 822	147 736 161	109 315 690	74,0	150 831 596	2,1
TOIMINTATUOTOT	142 962 661	147 846 961	109 361 813	74,0	150 907 796	2,1
Henkilöstökulut	- 121 609 982	- 121 210 562	-89 277 016	73,7	- 125 073 973	3,2
Palveluiden ostot	-18 414 167	-16 306 950	-11 998 943	73,6	-15 573 846	-4,5
josta asiakaspalvelut	-0	-0				
Aineet ja tarvikkeet	- 113 469	-75 100	-51 606	68,7	-79 330	5,6
Avustukset	-0		-0			
Vuokrat	- 213 837	- 211 100	- 202 267	95,8	- 279 000	32,2
Muut kulut	- 100	-0				
Sisäiset kulut	-12 108 515	-10 012 288	-7 558 973	75,5	-9 891 275	-1,2
KUSTANNUKSET	- 152 460 071	- 147 816 000	- 109 088 805	73,8	- 150 897 424	2,1
TOIMINTAKATE	-9 497 410	30 961	273 007	881,8	10 372	-66,5
Valtion rahoitus						
Rahoitustuotot- ja kulut	- 727		- 229			
Vuosikate	-9 498 137	30 961	272 778	881,0	10 372	-66,5
Poistot	-81 349	-30 961	-21 201	68,5	-10 372	-66,5
TULOS	-9 579 486	-0	251 577		-0	
Valtuuston sitovuustaso	-9 498 137	30 961	272 778	881,0	10 372	-66,5

Toimialan oma tavoite	Mittari	Lähtötilanne	Tavoitetaso	Toimenpiteet
1. Arvoa tuottava hoito ja palvelu kaikenikäisille				
Digitaaliset ja tekoälyratkaisut laajasti käytössä	Käyttäjä-/lisenssimäärät: Tandem, Sotender	Tandem: 0 Sotender: 0	Tandem: 300 Sotender: 7500	Digitaalisten työvälineiden ja tekoälyn käyttöönotto vapauttamaan työaikaa asiakaskohtaamisiin.
2. Suomen paras hyvinvointitiimi				
Osaava henkilökunta	Koulutuspäivien lukumäärä, eNPS	Utbildningsdagar: 214 eNPS 13	Koulutuspäivät 1400 eNPS 28	Työhyvinvointiin panostaminen valmentavan johtamisen avulla.
3. Resurssit käytetään vaikuttavasti				
Oman toiminnan tehostaminen	Suoritemäärät	Ei tiedossa	Seuranta kaikissa toiminnoissa	Työntekijäkohtainen suoriteseuranta, oman poolitoiminnan edelläkävijyyden ylläpitäminen, vaikuttavuuden arviointi kiertävän varahenkilöstön osalta.
Resurssien oikeudenmukainen jakaminen	Kokonaiskustannukset	Budjetti ylitetään	Budjetin raameissa	Ammattienvälisen työnjaon edistäminen.
4. Turvallisuus ja laatu Pohjoismaiden huippua				
Oikea-aikainen palvelu	Lakisääteisissä määräajoissa pysyminen	70 %	100 %	Operatiivisen tilannekuvan ja asiakasvirtauksen edelleen kehittäminen.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus

Toimialan kuvaus

Talous ja henkilöstö 2027: Sosiaali- ja terveysministeriön määräraha on 1,1 milj. € ja ÖVPH:n rahoitus 577 000 €. Kustannuspaikat 110040 ja 110041 (STM) ja suunnitellut henkilötyövuodet vastaavasti ÖVPH 4,5 htv ja STM 9,5 htv, yhteensä 14 htv. Lisäksi työpanoksia hankitaan ostopalveluna Turun yliopistosta ja asiantuntijoiden konsulttisopimuksin noin 1 htv ja erillisrahoitettujen hankkeiden hoitamiseen noin 0,5 htv.

Keskuksen kansallinen asema on asiakas- ja potilasturvallisuuden asiantuntijaviranomainen 1.1.2027 alkaen valvontalain muutoksen myötä. Samalla valtionrahoitus vakiintuu.

Keskus hoitaa Pohjanmaan hyvinvointialueelle kuuluvaa erikoissairaanhoidon keskittämisasetuksen mukaista asiakas- ja potilasturvallisuuden suunnittelun ja kehittämisen yhteensovittamisen kansallista tehtävää. Keskus antaa lausuntoja asiakas- ja potilasturvallisuudesta ja tekee pyydettyjä asiantuntijatoimeksiantoja säädösvalmistelujen ja palvelunjärjestelmän ohjauksen tueksi. Lisäksi keskus tekee vaikuttamisviestintää ja sidosryhmätyötä, ylläpitää verkkosivuja ja muita viestintäkanavia, järjestää valtakunnallisia tapahtumia sekä tarjoaa koulutusta ja tukea asiantuntijoille.

ÖVPH:n omana toimintana keskus koordinoi Länsi-Suomen yhteistyöalueen asiakas- ja potilasturvallisuuden koulutuksen osaamiskeskuksen yhteistyötä hyvinvointialueiden ja koulutusta antavien organisaatioiden kesken, osallistuu ammattihenkilöiden ja opiskelijoiden kouluttamiseen ja koulutusmateriaalin tuottamiseen sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden kehittämis- ja tutkimushankkeisiin. Keskus tekee TKI-yhteistyötä kansainvälistä ja kotimaista rahoitusta hakemalla. ÖVPH-kierros työyksiköihin jatkuu.

STM:n rahoitusosuudella keskus hoitaa seuraavia tehtäviä:

- Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian 2027-2031 implementointi
- Vakavista vaaratapahtumista oppiminen kansallisesti
- Varhaiskasvatuksen lääkehoidossa vaadittavat osaamiskriteerien valmistelu
- Omavalvontaohjeistuksen ajanmukaistaminen ja omavalvontaohjelmien toteutumisen arviointimallit
- Asiakas- ja potilasturvallisuuden tilannekuvan seurannan kehittäminen
- Muut STM:n toimeksiannot

Lisäksi keskus ylläpitää asiantuntija- ja työryhmiä, koordinoi WHO:n potilasturvallisuuspäivän 17.9. päätapahtuman ja osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön.

Erillisrahoitetuista hankkeista jatkuvat Deahl Baltic digilukutaidon edistämiseksi ja ASPOKO-hanke asiakas- ja potilasturvallisuuden kouluttajien kouluttamiseksi. Uusia hankerahoituksia haetaan vuoden mittaan.

Asiakas- ja potilasturvalli-suuskeskus	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	TOT 1-9 2026	Förv %	Talousarvio 2027	Mtos %
Myyntituotot	1 800					
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	1 041 610	1 100 000	819 278	74,5	1 100 000	-0,0
Vuokratuotot						
Muut tuotot	14 790					
Sisäiset tuotot	522 791	448 201	336 150	75,0	577 194	28,8
TOIMINTATUOTOT	1 580 991	1 548 201	1 155 428	74,6	1 677 194	8,3
Henkilöstökulut	-1 243 735	-1 219 130	- 818 333	67,1	-1 340 314	9,9
Palveluiden ostot	- 223 991	- 250 571	- 159 338	63,6	- 246 980	-1,4
josta asiakaspalvelut						
Aineet ja tarvikkeet	-6 245	-9 100	-4 048	44,5	-9 100	0,0
Avustukset						
Vuokrat	-26 204	-21 300	-21 284	99,9	-36 000	69,0
Muut kulut			-29			
Sisäiset kulut	-80 815	-48 100	-33 318	69,3	-44 800	-6,9
KUSTANNUKSET	-1 580 991	-1 548 201	-1 036 350	66,9	-1 677 194	8,3
TOIMINTAKATE	0	0	119 078	74 423 837,5	0	-87,5
Valtion rahoitus						
Rahoitustuotot- ja kulut	-0					
Vuosikate	-0	0	119 078	74 423 837,5	0	-87,5
Poistot						
TULOS	-0	0	119 078	74 423 837,5	0	-87,5
Valtuuston sitovuustaso	-0	0	119 078	74 423 837,5	0	-87,5

Toimialan oma tavoite	Mittari	Lähtötilanne	Tavoitetaso	Toimenpiteet
1. Arvoa tuottava hoito ja palvelu kaikenikäisille				
Keskus tuottaa vuoden 2026 tie-doista raportin asiakas- ja potilasturvalli-suuden tilannekuvasta Suo-messa	Raportti on jul-kaistu (kyllä/ei)	Tilannekuvaraportin ke-hittämistyö käynnistet-tiin vuonna 2024. En-simmäiset 27 vuoden 2024 indikaattoria jul-kaistiin vuonna 2026.	Raportti 2026 julkaistu	Raporttiin kootaan tilan-nekuvaindikaattoritiedot ja omavalvonnallista tie-toa.
2. Suomen paras hyvinvointitiimi				
Keskukseen on rekrytoitu 2027 kuluessa asiantuntija-viranomaisen tehtä-vässä tarvittavat asiantuntijat	Vakanssit on pe-rustettu ja täy-tetty (kyllä/ei)	Henkilöstötarve määri-tellään uuden valvonta-lain ja keskittämisase-tuksen sekä muiden Pohjanmaan hyvinvoin-tialueen keskukselle osoittamien tehtävien perusteella.	Vakansseista yli 80 % on täytety toistaiseksi	Laaditaan vakanssien kuvaukset, tarkistetaan nykyisten vakanssien vaatimukset ja perustetaan tarvittavat uudet vakanssit, jotka täyte-tään 2027 aikana
3. Resurssit käytetään vaikuttavasti				

Toimialan oma tavoite	Mittari	Lähtötilanne	Tavoitetaso	Toimenpiteet
Keskus toteuttaa STM:n osoittamat tehtävät annettujen tavoitteiden mukaisesti	STM:lle annettu raportti	Tehtävät vahvistetaan vuosittain STM:n ohjausneuvotteluissa	Tehtävät on suoritettu tavoitteiden mukaisesti	STM:n osoittamille tehtäville asetetaan tavoitteet, joiden saavuttamista itsearvioidaan vuosittain
4. Turvallisuus ja laatu Pohjoismaiden huippua				
Keskus tuottaa työkaluja, suosituksia, toimintamalleja, raportteja, viestintää, tutkimusjulkaisuja ja asiantuntijakirjoituksia, materiaalia, tilaisuuksia ja koulutusta sekä antaa lausuntoja asiakas- ja potilasturvallisuuden tueksi sekä strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.	Lukumäärät: työkaluista, suosituksista, malleista, julkaisuista, viestinnän seuraajista, tilaisuuksista ja osallistujista, lausunnoista ja muista tuotteista.	Keskittämisasetuksen ja valvontalain mukaisten tehtävien sekä muiden Pohjanmaan hyvinvointialueen keskukselle osoittamien tehtävien toteuttaminen vuosittain vahvistettavien tavoitteiden mukaisest	Tuotteiden ja osallistujien lukumäärät ovat toteutuneet asetetun tavoitetason mukaisesti.	Keskus tuottaa tehtäviensä mukaisesti asiakas- ja potilasturvallisuuden edistämiseksi kehittämisessä, suunnittelussa, seurannassa, arvioinnissa ja strategisessa toimeenpanossa tarvittavaa materiaalia, tilaisuuksia ja koulutusta.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Aluehallinto

Toimialan kuvaus

Hyvinvointialueen hallinnon toimiala koostuu kuudesta tulosalueesta: hallinto; talous - ja materiaalihallinto; henkilöstöhallinto; strategia, kehittäminen ja IT; laatu, turvallisuus, osallisuus ja valvonta; kiinteistöt ja tekniikka. Hyvinvointialueen järjestämisjohto eli sektorijohtajat ja professiojohtajat ovat myös osa toimialaa. Toimialaan kuuluvat lisäksi poliittisen päätöksenteon rakenteet ja päätösten toimeenpano.

Vuoden 2027 aikana hallinto jatkaa kehittämistyötään hallinnon oman strategian mukaisesti. Strategian keskiössä ovat organisaatiota tukevat ja arvoa tuottavat palvelut sekä toimenpiteet ja prosessit, joilla luodaan Suomen paras hallintotiimi. Toimenpiteet esitellään alla olevassa taulukossa.

Aluehallinto	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	TOT 1-9 2026	Förv %	Talousarvio 2027	Mtos %
Myyntituotot	1 597 111	1 195 757	1 065 844	89,0	1 206 350	0,9
Maksutuotot	66 226	90 000	-0	0,0	-0	- 100,0
Tuet ja avustukset	12 211 995	5 444 392	3 578 233	131,1	4 859 457	-10,7
Vuokratuotot	1 822 924	1 536 700	926 152	60,3	1 497 500	-2,6
Muut tuotot	80 665	454 500	146 236	354,4	459 500	1,1
Sisäiset tuotot	131 615 768	126 227 324	96 141 861	151,2	129 581 193	2,7
TOIMINTATUOTOT	147 394 689	134 948 673	101 858 327	140,5	137 604 000	2,0
Henkilöstökulut	-27 987 677	-28 151 497	-19 775 566	132,9	-29 683 706	5,4
Palveluiden ostot	-28 537 396	-28 551 774	-20 575 573	119,7	-28 202 164	-1,2
josta asiakaspalvelut	-0	-0	-0	0,0	-0	nan
Aineet ja tarvikkeet	-6 127 567	-6 110 120	-4 224 372	126,3	-6 170 080	1,0
Avustukset	- 723 666	- 775 000	- 748 447	75,5	- 775 000	0,0
Vuokrat	-49 128 689	-36 629 112	-29 913 885	121,9	-39 390 300	7,5
Muut kulut	-3 984 856	-3 464 999	-2 134 382	65,5	-3 564 387	2,9
Sisäiset kulut	-19 760 747	-19 723 555	-14 816 144	75,1	-17 962 983	-8,9
KUSTANNUKSET	- 136 250 599	- 123 406 057	-92 188 369	133,5	- 125 748 620	1,9
TOIMINTAKATE	11 144 090	11 542 617	9 669 958	49,6	11 855 380	2,7
Valtion rahoitus	843 208 376	862 910 936	647 183 202	75,0	874 339 893	1,3
Rahoitustuotot- ja kulut	- 210 053	- 732 000	258 673	-35,3	-1 032 000	41,0
Vuosikate	854 142 414	873 721 553	657 111 833	43,0	885 163 273	1,3
Poistot	-11 527 224	-12 185 039	-8 545 321	70,1	-12 313 961	1,1
TULOS	842 615 189	861 536 514	648 566 512	43,1	872 849 311	1,3
Valtuuston sitovuustaso	854 142 414	873 721 553	657 111 833	43,0	11 855 380	1,3

Toimialan oma tavoite	Mittari	Lähtötilanne	Tavoitetaso	Toimenpiteet
1. Arvoa tuottava hoito ja palvelu kaikenikäisille				
Arvoa tuottavat hallinnon palvelut	Uudet digitaaliset prosessit	0	10	Jokaisella tulosalueella selvitetään digitaalisisa vaihtoehtoja manuaaliselle prosesseille.
	Sisäinen asiakastyytyväisyys	6,48	7,5	Sisäinen kysely toteutetaan 1-2 kertaa toimintavuoden aikana.
	Henkilöstön tiedotustilaisuudet	6	7	Tilausuudet järjestetään Teamsin välityksellä vähintään 6 kertaa vuodessa.
2. Suomen paras hyvinvointitiimi				
Suomen paras hallintotiimi	Henkilöstön suositteluindeksi (eNPS)	19	25	Hallinnon johtoryhmä laatii toimenpiteet henkilöstön NPS-luvun nostamiseksi edelleen vuoden 2027 aikana.
	Koulutupäivät / työntekijä	3,7	3,5	Koulutuspäivien määrä pidetään suunnilleen edellisvuoden tasolla.
	Sairauspoissaolopäivät / työntekijä	3,3 %	3 %	Varhaisella tuella ja työvaiheiden automatisoinnilla tasapainotetaan työmäärää ja kuormitusta.
	Henkilöstön vaihtuvuus	9,6 %	7 %	Henkilöstön vaihtuvuutta seurataan hallinnon johtoryhmässä.
3. Resurssit käytetään vaikuttavasti				
Hallinnon resursseja käytetään tehokkaasti	Tilojen käyttöä tarkastellaan jatkuvasti ja vähennetään	19,2 %	22 %	Tilavarausjärjestelmän käyttöönoton vaikutuksia seurataan ja hallinnon tilatarpeita tarkastellaan jatkuvasti.
	Tarjoamme korkeakouluharjoittelupaikkoja.	2	5	Toimialalla tarjotaan 5 harjoittelujaksoa vuoden 2027 aikana.
4. Turvallisuus ja laatu Pohjoismaiden huippua				
	Päätöksenteossa arvioidaan strategisia riskejä riittävän kattavasti.	10 % poliittisista päätöksistä	20 % poliittisista päätöksistä	Merkittävässä päätöksissä riskit arvioidaan ohjeiden mukaisesti.
	Valmiussuunnittelun resursointia vahvistetaan			Laadun ja valvonnan resursseja vahvistetaan sekä suunnitelmia ja ohjeita päivitetään tarvittaessa.

Pelastuslaitos

Toimialan kuvaus

Pohjanmaan pelastuslaitoksen vuoden 2027 toimintasuunnitelma perustuu pelastustoimen valtakunnallisiin tavoitteisiin, Pohjanmaan hyvinvointialueen strategiaan sekä pelastuslaitoksen omaan "Visio 2030" -malliin, jonka tavoitteena on olla Suomen luotettavin pelastuslaitos. Toimintasuunnitelma tukee voimassa olevan palvelutasopäätöksen täyttymistä. Yhtenä keskeisenä pitkän aikavälin tavoitteena on vähentää onnettomuuksien määrää ja puolittaa tulipalojen määrä vuoteen 2030 mennessä.Tietoon perustuvalla johtamisella, jatkuvalla kehittämisellä ja yhteistyöllä Pohjanmaan pelastuslaitos pyrkii varmistamaan yhdenvertaiset ja laadukkaat palvelut sekä hyvän toimintakyvyn koko alueella. Toimintaa ohjaavat arvot inhimillisesti, ammatillisesti ja luotettavasti – yhteistyössä. Tavoitteena on vahvistaa asukkaiden turvallisuutta ja luottamusta pelastuslaitokseen sekä kehittää pitkäjänteisesti tehokasta, luotettavaa ja kestävää pelastustoimintaa.

Pohjanmaan pelastuslaitos edistää alueen asukkaiden turvallisuutta ehkäisemällä onnettomuuksia, ylläpitämällä tehokasta pelastustoimintaa ja vahvistamalla varautumista häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Toiminta kattaa muun muassa turvallisuusviestinnän, neuvonnan, valvonnan, koulutuksen, hälytysvalmiuden, varautumisen suunnittelun ja ensihoitopalvelut. Onnettomuuksia ehkäisevällä työllä, osaavalla henkilöstöllä, tehokkailla toimintamalleilla sekä tiiviillä yhteistyöllä hyvinvointialueen muiden toimijoiden ja muiden viranomaisten kanssa vähennetään onnettomuusriskejä ja luodaan edellytykset nopeille ja tarkoituksenmukaisille toimenpiteille niin arjen onnettomuuksissa kuin laajoissa kriiseissä. Vuoden 2027 toiminnan keskeiset painopisteet ovat tehokas ja taloudellisesti kestävä palvelutuotanto, vaikuttava onnettomuuksien ehkäisy, henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen sekä riskeihin perustuva operatiivinen suorituskyky ja varautuminen. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää palveluverkon ja paloasemainfrastruktuurin tarkoituksenmukaista kehittämistä, operatiivisen toimintavalmiuden ja väestönsuojelun vahvistamista sekä johtamisen, valvonnan ja turvallisuusviestinnän jatkuvaa kehittämistä. Resurssit ja asiantuntemus kohdennetaan lakisääteisiin tehtäviin sekä toimintaympäristössä tunnistettuihin riskeihin ja tarpeisiin. Samalla henkilöstön työturvallisuus, työhyvinvointi ja osaaminen asetetaan etusijalle kestävän toiminnan perusedellytyksinä.

Pelastuslaitos	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	TOT 1-9 2026	Förv %	Talousarvio 2027	Mtos %
Myyntituotot	897	-0	8 081			
Maksutuotot	251 376	135 000	137 920	102,2	197 000	45,9
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut tuotot	2 487	220 000	386 599	175,7	452 400	105,6
Sisäiset tuotot	629 649	454 522	358 972	79,0	350 588	-22,9
TOIMINTATUOTOT	884 409	809 522	891 572	110,1	999 988	23,5
Henkilöstökulut	-13 605 561	-14 081 488	-10 926 932	77,6	-14 917 971	5,9
Palveluiden ostot	-2 708 633	-2 607 830	-1 820 711	69,8	-2 474 472	-5,1
josta asiakaspalvelut	-0		- 128			
Aineet ja tarvikkeet	-1 338 162	-1 341 700	- 864 789	64,5	-1 368 600	2,0
Avustukset	- 145 203	- 281 620	-64 623	22,9	- 151 000	-46,4
Vuokrat	- 103 171	- 156 500	-80 452	51,4	- 161 600	3,3
Muut kulut	-41 353	-7 600	-1 993	26,2	-7 752	2,0
Sisäiset kulut	-5 104 636	-5 057 856	-3 806 437	75,3	-5 171 137	2,2
KUSTANNUKSET	-23 046 719	-23 534 594	-17 565 937	74,6	-24 252 531	3,1
TOIMINTAKATE	-22 162 310	-22 725 072	-16 674 365	73,4	-23 252 543	2,3
Valtion rahoitus						
Rahoitustuotot- ja kulut	- 431		-78			
Vuosikate	-22 162 740	-22 725 072	-16 674 443	73,4	-23 252 543	2,3
Poistot	- 986 576	-1 502 700	- 968 233	64,4	-1 663 863	10,7
TULOS	-23 149 317	-24 227 772	-17 642 676	72,8	-24 916 406	2,8
Valtuuston sitovuustaso	-22 162 740	-22 725 072	-16 674 443	73,4	-23 252 543	2,3

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Suoritteet

PELASTUSLAITOS	Tilinpäätös 2025	TA 2026	Tot. 1 - 9 2026	Tot / TA %	Talousarvio 2027	TA 26-27%
Pelastustoimen tehtävät lkm	3 535	3 000	2 259	75	3 000	0,0
Kiirreelliset tehtävät (ei EVY) lkm	1 961	1 750	1 369	78	1 750	0,0
Ensivastetoiminta	92	100	0	0	400	300,0
Suoritteet	**5 588**	**4 850**	**3 628**	**74,8**	**5 150**	**6,2**
Ensim. vasteen toimintavalmiusajan tavoite täyttyyi, %	90	100	93	93	50	-50,0
Yritys- ja laitoskoht. yleisten palotarkastusten tot., %	391	430	334	78	100	-76,7
Asuinrakennusten yleisten palotark. toteutuminen, %	95	100	85	85	100	0,0
Pientalojen paloturvallisuuden itsearviointi palautus, %	96	100	31	31	75	-25,0
Turvallisuusviestinnän tavoitetut (osallistujat, lkm)	81	100	76	76	250	150,0
Turvallisuusviestinnän tavoitetut (%)	0	0	0	0	12	0,0

Toimialan oma tavoite	Mittari	Lähtötilanne	Tavoitetaso	Toimenpiteet
1. Arvoa tuottava hoito ja palvelu kaikenikäisille				
2. Suomen paras hyvinvointitiimi				
Hyvinvoiva henkilökunta	Fiilismittarin keskiarvo	0	10	Turvallinen työympäristö, hyvä johtaminen, riittävät resurssit, osaamisen kehittäminen ja hyvä työyhteisö
3. Resurssit käytetään vaikuttavasti				
Taloudellinen toiminta	Talousarviossa pysyminen	0	1	Kustannusten seuranta, hinnaston säännöllinen päivittäminen, säännöllinen talousseuranta
4. Turvallisuus ja laatu Pohjoismaiden huippua				
Pelastetut arvot / Uhatut arvot	Pelastetut arvot / Uhatut arvot	0	1	Riskeihin perustuvan toimintavalmiussuunnitelman kehittäminen
Tulipalojen puolittaminen (2025-2030)	Tulipalojen vähenevät edellisen vuoteen verrattuna	1	0,5	Vaikuttava onnettomuuksien ehkäiseminen

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Tuloslaskelmaosa

TULOSLASKELMA	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Toteutunut 1-9. 2026		Talousarvio 2027	2026-2027	Taloussuunnitelma 1.000 €	
	EUR	EUR	EUR	%	EUR	%	2028	2029
Myyntituotot	28 154 587	21 808 357	16 942 761	77,7	22 340 726	2,4	22 899	23 357
Maksutuotot	55 747 076	57 637 150	42 783 931	74,2	59 641 075	3,5	61 132	62 355
Tuet ja avustukset	17 144 658	10 180 632	7 149 897	70,2	9 507 057	-6,6	9 500	9 600
Vuokratuotot	9 810 059	8 977 200	7 521 028	83,8	10 791 000	20,2	11 061	11 282
Muut toiminnan tuotot	454 333	904 700	780 154	86,2	1 137 600	25,7	1 166	1 189
TOIMINTATUOTOT	**111 310 712**	**99 508 039**	**75 177 770**	**75,5**	**103 417 458**	**3,9**	**105 758**	**107 783**
Henkilöstökulut	-455 847 133	-484 421 675	-346 336 390	71,5	-500 108 809	3,2	-499 612	-514 600
Palveluiden ostot	-323 841 648	-321 817 484	-245 734 229	76,4	-319 626 339	-0,7	-312 617	-321 996
Tarvikkeet	-57 400 147	-58 199 055	-41 801 190	71,8	-59 173 365	1,7	-60 553	-62 369
Avustukset	-19 680 050	-19 583 920	-14 675 345	74,9	-20 194 700	3,1	-20 700	-21 321
Vuokrakulut	-58 455 023	-44 857 166	-37 106 320	82,7	-47 538 600	6,0	-47 727	-49 159
Muut kulut	-4 098 326	-3 571 799	-2 206 905	61,8	-3 653 025	2,3	-3 744	-3 857
TOIMINTAKULUT	**-919 322 327**	**-932 451 099**	**-687 860 378**	**73,8**	**-950 294 838**	**1,9**	**-944 952**	**-973 301**
TOIMINTAKATE	***-808 011 615***	***-832 943 060***	***-612 682 608***	***73,6***	***-846 877 380***	***1,7***	***-839 194***	***-865 517***
Valtiollinen rahoitus	843 208 376	862 910 936	647 183 202	75,0	874 339 893	1,3	896 685	910 323
Rahoitustuotot ja -kulut	-228 472	-732 000	253 669	-34,7	-1 032 000	41,0	-1 000	-1 000
VUOSIKATE	***34 968 290***	***29 235 876***	***34 754 263***	***118,9***	***26 430 512***	***-9,6***	***56 491***	***43 805***
Poistot	-17 900 564	-19 932 887	-13 827 505	69,4	-21 743 924	9,1	-22 000	-22 500
TULOS	***17 067 725***	***9 302 989***	***20 926 758***	***224,9***	***4 686 589***	***-49,6***	***34 491***	***21 305***
Kertynyt alijäämä	***-48 418 979***	***-39 115 990***			***-34 429 402***		***61***	***21 367***

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Taselaskelma

TASE	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Muutettu TA 2026	Talousarvio 2027
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat	291 770 928	322 482 898	296 002 928	323 965 004
Toimeksiantojen varat	2 272 419	2 200 000	2 300 000	2 300 000
Vaihtuvat vastaavat	59 735 073	105 255 842	65 632 838	65 255 842
	353 778 421	**429 938 740**	**363 935 766**	**391 520 846**
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Peruspääoma	66 945 695	66 945 695	66 945 695	66 945 695
Muut omat rahastot				
Edellisten tilikausien ylijäämä	-65 486 704	-50 528 225	-48 418 979	-39 115 990
Tilikauden yli/alijäämä	17 067 725	50 870 937	9 302 989	4 686 589
Pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset				
Muut pakolliset varaukset	4 041 285	4 200 000	4 833 700	4 500 000
Toimeksiantojen pääomat	3 832 091	3 511 000	3 815 000	3 800 000
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen	174 887 466	204 883 715	160 669 415	173 451 364
Lyhytaikainen	152 490 864	150 055 619	167 887 946	177 253 189
	353 778 421	**429 938 741**	**365 035 765**	**391 520 846**

Investointiosa

Hyvinvointialue on velvollinen laatimaan investointisuunnitelman vuosiksi 2027–2030 ja toimittamaan sen sosiaali- ja terveysministeriölle, sisäministeriölle ja valtiovarainministeriölle. Aikataulua on muutettu niin, että vuosien 2027–2030 investointisuunnitelma on osa vuoden 2027 taloussuunnitelmaa. Suunnitelmaan on tehty eräitä muutoksia ja lisäyksiä verrattuna siihen investointisuunnitelmaan, jonka valtuusto hyväksyi joulukuussa 2025. Vuosi 2027 on sitova, ja tulevat vuodet ovat vuoteen 2030 saakka suunnitelmavuosia. Vuoden 2028 investointisuunnitelma on sitova vuonna 2028, kun taas vuodet 2029–2031 ovat suunnitelmavuosia. Mahdolliset muutokset vuosille 2028–2031 tehdään erillisellä valtuuston päätöksellä ja on toimitettava ministeriöihin viimeistään 31.5.2027.

Vuosien 2027–2030 suunnitelma sisältää tiedot investoinneista, muista pitkävaikutteisista hyödykkeistä sekä sopimuksista, jotka vastaavat investointeja. Hyvinvointialue on saanut päätöksen 443 miljoonan euron lainanottovaltuuksista vuodeksi 2027.

Eri tilojen peruskorjaaminen mahdollistaa merkittävät säästöt, kun toimintaa voidaan keskittää omiin tiloihin ja siten vähentää vuokrakustannuksia. Suunnitelmaan sisältyy myös tarve tilojen korjaamiseen vuokratiloissa ja siitä johtuviin korkeampiin vuokriin. Tarpeita priorisoidaan jatkuvasti, ja toiminnan muuttuvat tarpeet huomioidaan suunnittelussa. Muutokset vuoden 2027 investointisuunnitelmassa koskevat suurimmaksi osaksi vuokravastuita, joita on nostettu korjausten ja lisärakentamisen vuoksi.

Vuoden 2027 investointimenot ja uudet vuokravastuut ovat 71,9 milj. euroa, josta 49,7 milj. euroa on investointeja ja 22,2 milj. euroa investointeja vastaavia sopimuksia. Investoinneista ja sopimuksista 53 milj. euroa käytetään sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja 18,9 milj. euroa pelastustoimeen.

Investoinnit kokonaisuudessaan jakautuvat vuonna 2027 siten, että IT-investointeihin käytetään 2,3 milj. euroa, rakennuksiin 38,7 milj. euroa, kiinteisiin rakenteisiin 1 milj. euroa ja koneisiin ja kalustoon 7,4 milj. euroa. Lisäksi käytetään 300 000 euroa osakkeiden ostamiseen in-house-yhtiöistä, joissa omistusosuutemme on alle 10 %.

Investoinneista on neuvoteltu toimialojen yksiköiden kanssa, ja investointitarpeita on sovitettu rahoituskehyksiin. Hyvinvointialueen investoinnit on suunniteltu niin, että ne tukevat strategisia suunnitelmia ja turvaavat taloudellisesti kestävän kehityksen rahoituksen puitteissa. Koska taloustilanne on jo nykyisellään tiukka ja jo nostetut lainat vaikuttavat lainarahoituksen saamiseen, on investointisuunnitelmasta laadittu maltillinen ja siinä on asetettu etusijalle kaikkein kriittisimmät investoinnit.

Rakennukset

Vain yksi keskisuuri rakennushanke aloitetaan vuonna 2027, ja aiemmin alkaneet hankkeet jatkuvat tai saatetaan päätökseen. Välinehuolto keskitetään Vaasan logistiikkakeskukseen, ja näitä kiinteistötoimia varten on budjetoitu yhteensä 4 milj. euroa. Päättyvistä hankkeista suurin on Vaasan paloasema, jonka kokonaisbudjetti on 25 milj. euroa. Lisäksi voidaan mainita T-osan toinen ja kolmas kerros Vaasan keskussairaalassa. Niiden budjetoitu kokonaiskustannus on 10,5 milj. euroa. Uutena hankkeena 2028 on otettu mukaan T1:n korjaaminen äitiyspoliklinikan toimintaa varten. Tällöin koko T-osa on suunnattu naistentautien toimintaa ja synnytystoimintaa varten. Keskussairaalan B-osan 4. kerros korjataan vuosina 2026–2027, ja sitä varten on budjetoitu 2,3 milj. euroa. Tilat ovat Fimlabin laboratoriotoimintaa varten. Keskussairaalan D- ja E-osien alla olevalle infrastruktuurille rakennetaan tiloja 3,5 miljoonan euron edestä vuosina 2026-2027. Koska sekä D- että E-osa puretaan, niiden alla oleva infrastruktuuri tulee siirtää muihin tiloihin ennen kuin purkaminen voidaan aloittaa. Lövögårdenin toimitiloja uudistetaan 2 milj. eurolla vuosina 2026–2028. Huutoniemen kiinteistöjen korjaaminen aloitettiin suunnittelutyöllä vuosien 2025–2026 aikana, ja korjaustyöt jatkuvat vuoteen 2029 kokonaiskustannusten ollessa 45 milj. euroa. Sydänaseman tiloja on tarkoitus laajentaa vuoden 2029 aikana 1,8 milj. eurolla ja sädehoidon tilojen ratkaisuun suunnitellaan työt vuosille 2029-2030 7,5 miljoonalla eurolla. Vuosiksi 2030–2032 on taas suunnitteilla keskussairaalan A-osan isohko remontti, jonka arvioidaan maksavan yhteensä 30 milj. euroa.

Vuodelle 2028 on tämän lisäksi suunniteltu keskussairaalan B2 saneeraus, lääkintätekniikkaa varten, 2 miljoonalla eurolla sekä kappeli, ruumiinavaus- ja vainajien säilytystilat 1,6 miljoonalla eurolla.

Tilainvestoinnit mahdollistavat toiminnan tehostamisen pienemmillä vuokrakuluilla, kun useampia toimintoja voidaan keskittää omiin tiloihin ja suurempiin kokonaisuuksiin vuokratiloissa. Vuodet 2027 ja 2028 sisältävät isoja investointeja ja vuokravastuiden kasvua, mikä johtuu tarpeiden patoutumisesta, kun uusia lainanottovaltuuksia ei saatu vuosina 2024 ja 2025. Samalla on neuvoteltu uudet vuokrasopimukset vuodeksi 2026, ja niiden myötä on saatu uusia mahdollisuuksia parempiin tiloihin ja toiminnan tehostamiseen. Tulevat vuodet vähentävät kokonaiskustannuksia, ja oma rahoitus antaa paremmat mahdollisuudet pienehköihin investointeihin.

Vastuu uusista pitkäaikaisista sitoumuksista, kuten vuokravastuista ja leasingvastuista

Oman rakentamisen lisäksi tarvitaan vuokratilojen korjaamista, mikä nostaa vuokravastuita. Vuokravastuissa on tapahtunut joitakin isoja muutoksia vuoden 2027 vahvistettuun investointisuunnitelmaan verrattuna. Ympärivuorokautiseen ja yhteisölliseen asumiseen Pietarsaareen on otettu mukaan korotettu vuokravastuu, 10,5 miljoonaa euroa, mikä on 2,5 milj. euroa enemmän kuin alun perin suunniteltiin. Kokonaiskustannukset ovat siten 10,5 milj. euroa. Närpiön Närbodan päivätoiminnan vuokravastuu nousee arviolta 1 milj. euroa vuodeksi 2026 budjetoidun 1,5 milj. euron lisäksi. Pixne-klinikan toiminnan vuokravastuuseen on lisätty 3,5 milj. euroa uusien tilojen myötä. Myös Optiman opiskeluterveydenhuollon vuokravastuu on noussut 0,6 milj. eurolla.

Malmin kiinteistöt Pietarsaaressa kunnostetaan vaiheittain alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti vuosina 2026–2029, ja tähän tarvitaan miljoonan lisäys vuonna 2028, mikä merkitsee vuokravastuun kasvua yhteensä 6,25 miljoonalla eurolla. Vuodeksi 2028 suunnitellaan uutta lastensuojeluyksikköä Vaasaan, sen vuokravastuu olisi 1,8 milj. euroa. Uusia tiloja suunnitellaan Närpiön perhe- ja psykososiaaliselle keskukselle (vuokravastuu 2,4 milj. euroa) sekä Solgärdetille vuodeksi 2030 (vuokravastuu 0,27 milj. euroa). Lisäksi neuvotellaan potilashotellitoiminnan tiloista keskussairaalan alueella ja mahdollisuudesta vuokrata lisätiloja tarvittaessa. Pitkäaikaiseen vuokravastuun arvioidaan alustavasti olla vähäinen.

Pelastuslaitoksen suunnitelmiin sisältyvät Pietarsaaren paloasema (vuokravastuu 0,9 milj. euroa) ja Vaasan sivupaloaseman vuokravastuun kasvaminen 1, 2 milj. eurolla. Sivupaloasema oli alun perin mukana suunnitelmassa yhdessä pääpaloaseman kanssa (yhteensä 25 milj. euroa), mutta on voitu todeta, että koko summa tarvitaan uutta pääpaloasemaa varten, joten vuokravastuu nousee 1,2 milj. eurolla. Vuoden 2028 osalta Kaskisten paloaseman vuokravastuu nousee 0,8 milj. euroa ja Bergön palovarikon 0,5 milj. euroa.

Vuokravastuun nousu vuonna 2027 on yhteensä 22,2 milj. euroa, josta vahvistetun investointisuunnitelman jälkeen nousua on 8,2 milj. euroa. Vuokravastuun kasvun arvioidaan olevan 6,7 milj. euroa vuonna 2028 ja 4,2 milj. euroa vuonna 2029.

Kiinteät rakenteet

Kiinteisiin rakenteisiin on varattu vuosittain noin 1 milj. euroa.

Osakkeet ja osuudet

In-house-yhtiöaseman säilyttäminen lakimuutoksen toteutuessa edellyttää, että hyvinvointialue omistaa vähintään 10 % muodostettujen yhtiöiden osakkeista. Tämän vuoksi vuodelle 2027 on budjetoitu 0,3 milj. euroa ja vuodelle 2028 vielä 1,5 milj. euroa.

IT-järjestelmät

Asiakas- ja potilastietojärjestelmän viimeisen osan arvioidaan olevan valmis vuonna 2027. Kaksi muuta isohkoa panosta sisältyy kaudelle 2027–2031: uudistettu HR-järjestelmä yhteistyössä YTA-alueen muiden hyvinvointialueiden kanssa, minkä arvioidaan maksavan 2,55 milj. euroa, sekä tietojohtamisen tietoalustan uudistaminen 2,15 milj. eurolla. Tämän jälkeen osa muista it-järjestelmistä vaatii päivitystä ja kehittämistä kohti digitaalisempaa toimintaa. Suunnitelmaan on kirjattu niitä varten 1,8 milj. euroa vuodeksi 2028 ja sen jälkeen 1,5 milj. euroa vuosittain.

Irtain käyttöomaisuus

Laiteinvestoinnit ovat 7,26 miljoona euroa vuonna 2027 ja 9,9 milj. euroa vuonna 2028. Kokonaissummat vuodelle 2027 ovat entiset sillä muutoksella, että ambulanssit on suunniteltu hankittavan omaksi eikä leasingsopimuksella. Investoinneista 5,1 miljoonaa on suunnattu sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja 2,3 miljoonaa euroa pelastuslaitokseen.

Vuoden 2027 mittavista laiteinvestoinneista voidaan mainita Gamma Spect CT:n uusiminen 1,7 milj. eurolla, nostolavahankinta 1 milj. eurolla, säiliöauton hankinta 345 000 eurolla sekä C-luokan veneen hankinta pelastustoimelle 350 000 eurolla ympäristövahinkojen torjumiseksi.

Vuodeksi 2028 on suunnitteilla sydänaseman läpivalaisulaitteen uusiminen 1,5 milj. eurolla ja sädehoidon CT-laite 0,99 milj. eurolla sekä MRI-laitteen päivittäminen 0,3 milj. eurolla. Myös pelastuslaitokselle hankitaan vuosittain korvaava säiliöauto á 355 000 euroa, kaksi sammutusautoa vuonna 2028, miehistö- ja henkilöautot sekä ympäristövahinkojen torjumiseksi C-luokan vene ja erilaisia välineitä vuonna 2028.

Vuosittaiset hankinnat vuonna 2029 ja siitä eteenpäin ovat 2,5–2,6 milj. euroa. Vuodeksi 2029 on suunnitteilla 0,8 miljoonan euron raivausauton hankinta.

Leasingsopimukset

Ajoneuvoja liikkuvaa toimintaa varten hankitaan leasingrahoituksella yhdellä miljoonalla eurolla vuonna 2027 ja 1,1 milj. eurolla vuonna 2028, ja taso pysyy niitä seuraavina vuosina 0,5–0,7 miljoonan euron tasolla.

Kaikki investoinnit ja investointeja vastaavat sopimukset on suunniteltu yksityiskohtaisesti, ja ne myös esitellään hallitukselle sillä tasolla. Investoinnit sitovat hallitusta yksityiskohtaisella tasolla. Vuosi 2027 on sitova, ja vuodesta 2028 tulee sitova, valtuuston mahdollisen muutospäätöksen kautta ennen kuin suunnitelma lähetetään ministeriöihin viimeistään 31.5.2027.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO	2027 €	2028 €	2029 €	2030 €	2031 €	Proj.total *budget*
Aineettomat oikeudet, IT-järjestemät	**2 306 000**	**3 820 000**	**2 570 000**	**2 020 000**	**1 800 000**	
Sosaali- ja terveyskeskus	70 000	270 000	70 000	70 000	0	
Sairaalapalvelut	136 000	720 000	0	0	0	
Koti- ja asumispalvelut						
Kuntoutus ja psykososiaaliset palvelut						
Asiakas- ja resurssikeskus						
Aluehallinto	1 100 000	2 830 000	2 500 000	1 950 000	1 800 000	
Asiakas- ja potilastietojärjestelmä, lainavaltuus 2023	*1 000 000*	*0*	*0*	*0*	*0*	***30 000 000***
Maa- ja vesialueet	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
Rakennukset	**24 150 000**	**27 850 000**	**16 800 000**	**9 000 000**	**11 000 000**	
T-siipi - lainavaltuus v.2023	1 000 000	0	0	0	0	***10 000 000***
T-siiven 1. krs, äitiys ja naistent.pkl		3 000 000	0	0	0	***3 000 000***
H-talo, takuutoimenpiteet		0	0	0	0	***0***
Lövögården, päivätoiminta	500 000	1 500 000	0	0	0	***2 000 000***
Toimenpiteet sydänaseman läpivalaisulaitetta varten		150 000	0	0	0	***150 000***
Sydänaseman tilojen laajennus		0	1 800 000	0	0	***1 800 000***
Kattoviltin vaihto, VKS	150 000	100 000	0	0	0	***400 000***
Välinehuollon keskittäminen logistiikkakeskukseen	2 000 000	2 000 000	0	0	0	***4 000 000***
Huutoniemen kiinteistöjen saneeraus	15 000 000	16 000 000	13 000 000	0	0	***45 000 000***
D/E:n infran uudet tilat	2 000 000	0	0	0	0	***3 500 000***
B4 remontti (Fimlab)	2 000 000	0	0	0	0	***2 300 000***
B2 remontti (lääkintätekniikka)		2 000 000	0	0	0	***2 000 000***
Sädehoidon tilat		0	500 000	7 000 000	0	***7 500 000***
Ruumiinavaustilat, kappelit ja vainajien säilytystilat		1 600 000	0	0	0	***1 600 000***
A-siiven remontti		0	0	500 000	9 500 000	***30 000 000***
Odottamattomat toimenpiteet	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	
Kiinteät rakenteet	**1 040 000**	**1 110 000**	**1 010 000**	**1 120 000**	**1 000 000**	
Koneet ja kalusto	**5 115 000**	**7 311 000**	**7 845 000**	**5 467 000**	**6 385 000**	
Sosiaali- ja terveyskeskus	1 545 000	1 370 000	2 545 000	2 250 000	2 240 000	
Sairaalapalvelut, Gamma Spect CT, korvaava inv.	1 700 000					
Sairaalapalvelut, CT sädehoidon suunn.		995 000				
Sairaalapalvelut, leikkausrobotti			1 200 000			
Sairaalapalvelut, Läpivalaisulaite, sydänasela, korvaav		1 500 000				
Angio			800 000			
Sairaalapalvelut, Hybriidisalin kunvatamisen päivitys					2 000 000	
Sairaalapalvelut, muut laitteet	1 370 000	2 646 000	2 600 000	2 717 000	1 645 000	
Koti- ja asumispalvelut	0	0	200 000	0	0	
Kuntoutus ja psykososiaaliset palvelut	0	200 000	0	0	0	
Resurssikeskus						
Aluehallinto	500 000	600 000	500 000	500 000	500 000	
Osakkeet ja osuudet	**300 000**	**1 500 000**	**0**	**0**	**0**	
Investointimenot, SOTE	**32 911 000**	**41 591 000**	**28 225 000**	**17 607 000**	**20 185 000**	
Vuokravastuu						
Leasinghankinnat, ajoneuvot, autot	**1 033 840**	**1 072 560**	**700 000**	**500 000**	**600 000**	
Tilojen vuokravastuut	**19 100 000**	**4 300 000**	**3 450 000**	**5 500 000**	**500 000**	
Malmin kiinteistöt A, H2-4, 20226-2029	3 000 000	2 000 000	250 000			
Ympärivrk ja yhteisöllinen as., P:saari 2027	10 500 000					
Närboda, Närpiön päivätoiminta 2026-2027	1 000 000					
Uudet tilat, perhe ja psykos,keskus, Närpiö 2030				5 000 000		
Uudet tilat, Solgärdet, Närpiö 2029			1 500 000			
Pixneklinikan uudet tilat 2027	3 500 000					
Opiskeluhuollon tilat, Optima, P:saari 2027	600 000					
Oppilashuollon tilat, Sepänkylän koulukeskus			1 200 000			
Lastensuojeluyksikkö, Vaasan alue 2028		1 800 000				
Muut vuokratilat	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	
Investointeja vastaavia sopimuksia, SOTE	**20 133 840**	**5 372 560**	**4 150 000**	**6 000 000**	**1 100 000**	
INVESTOINNIT JA VUOKRAVASTUUT SOTE	**53 044 840**	**46 963 560**	**32 375 000**	**23 607 000**	**21 285 000**	

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

PELASTUSTOIMI	2027 €	2028 €	2029 €	2030 €	2031 €	Proj.total *budget*
Aineettomat oikeudet	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
IT-järjestelmät	0	0	0	0	0	
Maa- ja vesialueet	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
Rakennukset	**14 500 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	
Paloasemat, Vaasa	14 500 000	0	0	0	0	25 000 000
Koneet ja kalusto	**2 295 000**	**2 600 000**	**2 682 000**	**2 580 000**	**2 505 000**	
Pelastustoimi, Skylift, korvaava inv.	1 000 000					
Pelastustoimi, Sammutusauto, korvaava inv.		940 000		480 000	480 000	
Pelastustoimi, säiliöauto, korvava inv.	345 000	355 000	355 000	355 000	740 000	
Pelastustoimi, raivausauto, korvava inv.		0	800 000	0	0	
Pelastustoimi, muut laitteet.	460 000	1 035 000	687 000	745 000	615 000	
Öljytorjunta, C-vene ympäristövahinkotorjunta, korvaav						
Öljytorjunta, Työlautta, ympäristövahinkotorjunta, korva			550 000	900 000	550 000	
Öljytorjunta, muut laitteet, ympäristövahinkotorjunta	490 000	70 000	290 000	100 000	120 000	
Investointimenot, PELA	**16 795 000**	**2 600 000**	**2 682 000**	**2 580 000**	**2 505 000**	
Vuokravastuu						
Leasinghankinnat						
Toimintatilat						
Tilojen vuokravastuut, sivupaloasema, Vaasa	1 200 000					
Tilojen vuokravastuut, Paloasema, Pietarsaari	900 000					
Tilojen vuokravastuut, Paloasema, Kaskinen	0	800 000				
Tilojen vuokravastuut, Bergön palovarikko	0	500 000				
Investointeja vastaavia sopimuksia, PELA	**2 100 000**	**1 300 000**	**0**	**0**	**0**	
INVESTOINNIT JA VUOKRAVASTUUT, PELA	**18 895 000**	**3 900 000**	**2 682 000**	**2 580 000**	**2 505 000**	

INVESTOINNIT JA INVESTOINTEJA VASTAAVIA SOPIMUKSIA	Talousarvio 2027	Talousarvio 2028	Suunnitelma 2029	Suunnitelma 2030	Suunnitelma 2031
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat oikeudet	2 306 000	3 820 000	2 570 000	2 020 000	1 800 000
Maa- ja vesialueet	0	0	0	0	0
Rakennukset	38 650 000	27 850 000	16 800 000	9 000 000	11 000 000
Kiinteät rakenteet	1 040 000	1 110 000	1 010 000	1 120 000	1 000 000
Koneet ja kalusto	7 410 000	9 911 000	10 527 000	8 047 000	8 890 000
Osakkeet ja osuudet	300 000	1 500 000	0	0	0
Investointimenot, yhteensä	**49 706 000**	**44 191 000**	**30 907 000**	**20 187 000**	**22 690 000**
Investointitulot					
Omaisuuden luovutus	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Investointitulot, yhteensä	**35 000**	**35 000**	**35 000**	**35 000**	**35 000**
Investoinnit netto	**49 671 000**	**44 156 000**	**30 872 000**	**20 152 000**	**22 655 000**
Investointeja vastaavia sopimuksia					
Rakennukset, vuokrat	21 200 000	5 600 000	3 450 000	5 500 000	500 000
Laitteet ja kalusto, ajoneuvot - leasing (korvaavat inv.)	1 033 840	1 072 560	700 000	500 000	600 000
Investointeja vastaavia sopimuksia	**22 233 840**	**6 672 560**	**4 150 000**	**6 000 000**	**1 100 000**
INVESTOINNIT JA VASTAAVAT SOPIMUKSET	**71 904 840**	**50 828 560**	**35 022 000**	**26 152 000**	**23 755 000**

Rahoitusosa

Maksuvalmius ja lainojen kehitys

Vuoden 2027 vuosikatteen ennakoidaan olevan 26,4 milj. euroa ja sen arvioidaan vahvistuvan huomattavasti vuonna 2028, koska tasapainotus vaatii suuren ylijäämän. Vuodesta 2029 se kuitenkin pienenee jälleen, kun uusia sopeutustoimenpiteitä ei ole suunniteltu. Vuosikate on täysin riippuvainen valtionrahoituksen tulevasta kehityksestä. Kun valtionrahoituksessa on vähemmän kasvua kuin toimintakatteessa, tulee vuosikatekin pienenemään. Oikaistu vuosikate eli toiminnan rahavirta kuvaa rahasummaa, joka jää käytettäväksi investointien rahoitukseen ja lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2027 toiminnan rahavirran ennakoidaan olevan 26,4 miljoonaa euroa ja nettoinvestointeja kuvaavan investointien rahavirran -49,6 miljoonaa euroa. Siten toiminnan ja investointien rahavirta asettuu -23,1 miljoonaan euroon. Tämä tarkoittaa, että investointimenoja tulee rahoittaa osittain lainarahoituksella vuonna 2027. Toiminnan ja investointien rahavirta vahvistuu suunnitelmakauden aikana. Vuonna 2027 lainojen lyhennyksiä on 14,2 miljoonaa euroa ja lainojen nostoja uusiin investointeihin 30 miljoonaa euroa. Vuosina 2028 ja 2029 lainat vähenevät nettomääräisesti noin 23 miljoonaa euroa. Hyvinvointialueen lainakannan ennakoidaan siten asettuvan vuonna 2029 noin 167,7 miljoonaan euron tasolle. Hyvinvointialueen maksuvalmius säilyy hyvänä tulevina vuosina ja toiminnan vahvan rahavirran myötä lainakantaa pystytään vähentämään suurista investoinneista huolimatta. Seuraavassa taulukossa on kuvattu rahoituksen kehitystä taloussuunnittelukaudella.

INVESTOINITEN RAHOITUS	Talousarvio 2027	Talousarvio 2028	Suunnitelma 2029	Suunnitelma 2030	Suunnitelma 2031
Toiminnan kassavirta	26 430 512	56 490 795	43 805 252	37 681 657	35 786 853
Investointien kassavirta	-49 706 000	-44 191 000	-30 907 000	-20 187 000	-22 690 000
Investointien rahoitusosuudet	0				
Pysyvien vastaavien myyntitulot	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Lainakannan muutos	15 781 949	-7 218 051	-15 718 051	-15 718 051	-15 718 051
Kassavarojen muutos	**-7 458 539**	**5 116 744**	**-2 784 799**	**1 811 606**	**-2 586 198**
Kassavarat 1.1.	10 000 000	2 541 461	7 658 205	4 873 406	6 685 012
Kassavarat 31.12	2 541 461	7 658 205	4 873 406	6 685 012	4 098 814
Kassavarojen muutos	**-7 458 539**	**5 116 744**	**-2 784 799**	**1 811 606**	**-2 586 198**
Lainojen vähennys	-14 218 051	-17 218 051	-15 718 051	-15 718 051	-15 718 051
Uudet lainat uusiin investointeihin	30 000 000	10 000 000			
lainakannan muutos	**15 781 949**	**-7 218 051**	**-15 718 051**	**-15 718 051**	**-15 718 051**
Lainat 1.1.	174 887 465	190 669 414	183 451 363	167 733 312	152 015 261
Lainat 31.12.	190 669 414	183 451 363	167 733 312	152 015 261	136 297 210

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

RAHOITUSLASKELMA	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Muutettu TA 2026	Talousarvio 2027
Tulorahoitus				
Vuosikate	34 968 290	66 306 615	29 235 876	26 430 512
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	-1 168 857			
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-18 014 515	-44 854 740	-17 613 892	-49 706 000
Käyttöomaisuuden myyntituotot	-2 735	35 000	150 900	35 000
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	**15 782 183**	**21 486 875**	**11 772 884**	**-23 240 488**
Rahoitustoiminta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		30 000 000		30 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 436 250	-14 440 000	-14 436 249	-14 218 051
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	1 299 662			
Oman pääoman muutokset				
Vaikutus maksuvalmiuteen	**2 645 595**	**37 046 875**	-2 663 365	**-7 458 539**
Muut maksuvalmiuden muutokset	5 155 724			
Rahavarojen muutos	**7 801 319**	**37 046 875**	-2 663 365	**-7 458 539**
Pitkäaikaiset lainat 31.12	**189 323 715**	**204 883 715**	**174 887 465**	**190 669 414**